

Dokument na rokovanie

A9-0279/2022

18.11.2022

SPRÁVA

o vykonávaní Novej európskej stratégie pre kultúru a stratégie EÚ pre medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry (2022/2047(INI))

Výbor pre kultúru a vzdelávanie

Spravodajkyňa: Salima Yenbou

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko (*): Nacho Sánchez Amor,
Výbor pre zahraničné veci

(*) Postup pridružených výborov – článok 57 rokovacieho poriadku

OBSAH

	strana
DÔVODOVÁ SPRÁVA – SÚHRN SKUTOČNOSTÍ A ZISTENÍ	3
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	10
STANOVISKO VÝBORU PRE ZAHRANIČNÉ VECI	32
STANOVISKO VÝBORU PRE ROZVOJ	41
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE	47
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	48

DÔVODOVÁ SPRÁVA – SÚHRN SKUTOČNOSTÍ A ZISTENÍ

1. Úvod

1.1 Opis postupu

Cieľom tejto správy je posúdiť a zhodnotiť vykonávanie Novej európskej stratégie pre kultúru z roku 2018 a spoločného oznámenia Európskej komisie o stratégii EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy (ďalej len „spoločné oznámenie“) z roku 2016. V týchto dvoch dokumentoch sa uvádzajú politické priority EÚ v oblasti kultúry v súvislosti s vnútorným aj vonkajším rozmerom kultúrnych politík.

Spravodajkyňa zhromaždila informácie a vypracovala túto správu o vykonávaní po intenzívnych konzultáciách so zainteresovanými stranami a na základe početných písomných príspevkov a zdrojov vrátane štúdie výskumnej služby Európskeho parlamentu (EPRS) s názvom Culture: in or out? uverejnenej v septembri 2022 a správy Komisie o pracovnom pláne pre kultúru na roky 2019 – 2022 z 29. júna 2022. Okrem toho sa v júni, júli a septembri 2022 uskutočnili stretnutia tieňových spravodajcov so zainteresovanými stranami, na ktorých boli odborníci z akademickej obce, občianskej spoločnosti a zástupcovia českého predsedníctva Rady vyzvaní, aby sa podelili o svoje názory na vykonávanie týchto dvoch dokumentov a poskytli odporúčania týkajúce sa ďalšieho postupu, najmä vzhľadom na prijatie pracovného plánu pre kultúru na roky 2023 – 2026 v Rade.

V tejto správe o vykonávaní sa rieši väčšina tém uvedených v Novej európskej stratégii pre kultúru a v spoločnom oznámení, pričom osobitný dôraz sa kladie na prístupnosť kultúry inkluzívnym spôsobom, dostupnosť možností financovania na úrovni EÚ, zapojenie občianskej spoločnosti do spoločného navrhovania a tvorby kultúrnych politík a projektov a prínos kultúry a hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva k sociálnej súdržnosti, udržateľnému rozvoju a boju proti zmene klímy.

Správa vychádza z troch hlavných pilierov, čo odráža štruktúru Novej európskej stratégie pre kultúru:

- I. sociálny rozmer
- II. hospodársky rozmer
- III. vonkajší rozmer politík v oblasti kultúry vrátane dôrazu na spoločné oznámenie

Mnohé z otázok sa týkajú vnútorného aj vonkajšieho rozmeru politík v oblasti kultúry a sú navzájom prepojené. Odporúčania spravodajkyne by sa preto mali prijať celostne.

1.2 Politický kontext

V súlade s článkom 167 ZFEÚ sú členské štáty zodpovedné za svoje vlastné politiky v oblasti kultúry, zatiaľ čo úlohou Európskej komisie je pomáhať pri riešení spoločných výziev s náležitým ohľadom na zásady subsidiarity a proporcionality EÚ.

Európska komisia od roku 2007 vymedzuje svoje priority v oblasti kultúry prostredníctvom **európskej stratégie pre kultúru**, v ktorej sa stanovujú tri strategické ciele: podpora kultúrnej rozmanitosti a medzikultúrneho dialógu, podpora kultúry ako katalyzátora tvorivosti a

podpora kultúry ako dôležitej súčasti medzinárodných vzťahov Únie. V stratégii sa zaviedli aj dva nástroje spolupráce v oblasti kultúry na úrovni EÚ: otvorená metóda koordinácie (OMK) s členskými štátmi EÚ a štruktúrovaný dialóg s občianskou spoločnosťou.

Komisia a ESVČ uverejnili 8. júna 2016 **spoločné oznámenie s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy**. V znení oznámenia sa uvádza význam kultúrnej rozmanitosti a záväzok EÚ podporovať medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry prostredníctvom troch špecializovaných pracovných okruhov: podpory kultúry ako hnacieho motora udržateľného a hospodárskeho rozvoja, podpora kultúry a medzikultúrneho dialógu v záujme pokojných vzťahov medzi komunitami; posilňovania spolupráce v oblasti kultúrneho dedičstva a súboru hlavných zásad.

V roku 2018 prijala Komisia **Novú európsku stratégiu pre kultúru**, v ktorej zohľadnila vývoj a rozvoj kultúrneho sektora. Ako uviedla Komisia, Nová európska stratégia pre kultúru bola reakciou na výzvu európskych lídrov, ktorá bola v roku 2017 viackrát zopakovaná, „aby sa prostredníctvom kultúry a vzdelávania urobilo viac pre budovanie súdržných spoločností a schopnosť ponúknuť víziu atraktívnej Európskej únie. Jej cieľom je využiť plný potenciál kultúry s cieľom pomôcť vybudovať inkluzívnejšiu a spravodlivejšiu Úniu a zároveň podporovať inovácie, tvorivosť a udržateľné pracovné miesta a rast.“ Stratégia pozostáva z troch strategických oblastí s osobitnými cieľmi, ktoré zodpovedajú trom rozmerom politik v oblasti kultúry:

- sociálny rozmer – *využitie potenciálu kultúry a kultúrnej rozmanitosti v záujme sociálnej súdržnosti a dobrých sociálnych podmienok*
- hospodársky rozmer – *podpora tvorivosti založenej na kultúre v oblasti vzdelávania a inovácií v záujme zamestnanosti a rastu*
- vonkajší rozmer – *posilnenie medzinárodných vzťahov EÚ v oblasti kultúry*

V Novej európskej stratégii pre kultúru sa vymedzujú aj dve prierezové oblasti politických opatrení na úrovni EÚ:

- Ochrana a zhodnocovanie kultúrneho dedičstva
- Digitálna inovácia a stratégia

Okrem Novej európskej stratégie pre kultúru stanovujú členské štáty svoje spoločné priority týkajúce sa tvorby politik v oblasti kultúry na úrovni EÚ vo viacročných pracovných plánoch prijatých vo forme záverov Rady EÚ. Súčasný pracovný **plán Rady pre kultúru** sa skončí v roku 2022 a pripravuje sa nový pracovný plán na roky 2023 – 2026.

Posledných pár rokov bolo pre EÚ aj celý svet výnimočných: od pandémie COVID-19 po sociálne a občianske nepokoje v nadväznosti na vraždu Georgea Floyd v USA a prehodnotenie kultúrnych a mocenských vzťahov medzi globálnym Severom a globálnym Juhom, od vzostupu autoritárskych režimov a výziev v oblasti právneho štátu a ľudských práv a ruskej agresie proti Ukrajine po čoraz naliehavejšiu klimatickú krízu. EÚ spolu so zvyškom sveta prechádza obdobím neistoty a nestability a prebiehajú diskusie o jej vlastných základných hodnotách a prioritách. Hoci sa spravodajkyňa nestotožňuje s myšlienkou plnohodnotnej „vojny kultúr“, je určite dôležité zamyslieť sa nad spôsobom, akým EÚ a jej členské štáty vytvárajú svoje kultúrne politiky v tomto náročnom kontexte.

Zdá sa, že správa o vykonávaní týchto kľúčových dokumentov teda prichádza vhod a v

správny čas.

Táto správa má niekoľko cieľov. Po prvé, posúdiť vykonávanie pracovných okruhov v týchto dvoch dokumentoch a rozsah, v akom EÚ zabezpečila, aby hlavné zásady zostali stredobodom jej práce. Po druhé, zhodnotiť, do akej miery boli (alebo neboli) zohľadnené výzvy EP a občianskej spoločnosti. Po tretie, zhodnotiť úspechy a neúspechy pri vykonávaní Novej európskej stratégie pre kultúru a zaviesť potrebné opatrenia na zabezpečenie ďalšieho rozvoja medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry EÚ a jej členských štátov.

2. Hlavné zistenia a odporúčania

2.1 Posúdenie Novej európskej stratégie pre kultúru

Komisia a zainteresované strany vo všeobecnosti pozitívne reagujú na vykonávanie stratégie, ktorej strategické ambície sa pôsobivo plnia, a to aj napriek pandémie COVID-19, ktorá neprimerane zasiahla kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel. Zainteresované strany nastolili niekoľko dôležitých tém, ktoré treba riešiť.

a) Obnova kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu

Z hlavného odporúčania odborníkov a zainteresovaných strán vyplýva, že Komisia by mala ísť nad rámec krízového prístupu, ktorý vedie len ku krátkodobým riešeniam, a zaujať skôr systematický prístup k budúcej tvorbe politík v oblasti kultúry. Prejavilo sa to najmä v období po kríze spôsobenej pandemiou COVID-19, z ktorej jasne vyplynulo, že obnova kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu by sa nemala zameriavať na „návrat do normálu“, pretože práve „normál“ bol problémom. Neisté a neharmonizované systémy zamestnávania, mzdy a príjmy, nedostatok spoločných európskych minimálnych noriem sú otázky, ktoré podľa zainteresovaných strán treba naliehavo riešiť a v prípade ktorých by európsky rozmer priniesol pridanú hodnotu. Pokiaľ ide o odolnosť, dobré sociálne podmienky a potenciál sociálnej súdržnosti v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle, je dôležité zachovať prístup sústredený na človeka.

V dôsledku krízy spôsobenej pandemiou COVID-19 sa výmeny medzi partnermi stali plynulejšími, čím sa odstránila potreba pravidelného premiestňovania a služobných ciest s cieľom stretnúť sa s partnermi z konzorcia. Zainteresované strany však zdôraznili, že digitálny rozmer projektov je síce užitočný, no nikdy nebude môcť nahradiť ľudský kontakt a interakciu.

b) Financovanie

Dostupnosť financovania v oblasti kultúry je aspekt, ktorý treba zlepšiť. Webové stránky CulturEU sú pozitívnym krokom pri mapovaní možností financovania EÚ v oblasti kultúry a tvorivej činnosti, a to najmä vzhľadom na ich viacjazyčné prvky.

Za veľmi pozitívny sa považoval aj podkladový dokument zo seminára o doplnkových zdrojoch financovania kultúrneho dedičstva, ktorý sa konal v januári 2021. Dokument obsahuje mnohé najlepšie postupy vrátane verejno-súkromných partnerstiev, sponzorstva, financovania lotérií, pôžičiek a filantropie.

Možno však konštatovať istý paradox: zatiaľ čo všetky informácie o financovaní kultúry z prostriedkov EÚ sú verejne dostupné na internete, pre veľkú skupinu aktérov, najmä menších združení a prevádzkovateľov, je mimoriadne ťažké zvládnuť zložitú verejnú obstarávanie EÚ, výziev na predkladanie návrhov a žiadostí o grant. Napriek tomu, že webové stránky CulturEU boli preložené do všetkých 24 úradných jazykov EÚ, webové stránky Komisie o financovaní a verejnom obstarávaní, na ktorých sa potenciálni príjemcovia môžu oboznámiť s podrobnými usmerneniami týkajúcimi sa financovania a výzvami a predkladať svoje návrhy, je stále k dispozícii len v angličtine. Návrhy sa takisto prijímajú takmer výlučne v angličtine bez ohľadu na hlavný jazyk (jazyky) projektu.

Vysoká úroveň byrokracie vytvára prekážky pre menšie združenia a subjekty pôsobiace v oblasti kultúry, ktoré nemajú prevádzkovú kapacitu alebo technické kompetencie na prípravu zložitých žiadostí v angličtine. To by zase mohlo mať negatívny vplyv na kultúrnu rozmanitosť a hrozí, že sa zvýhodnia najvýznamnejšie organizácie.

Solidarita kultúrnych aktérov je skutočne jedným z pozitívnych aspektov, na ktoré sa poukázalo, a všetky zainteresované strany si vo všeobecnosti želajú väčšiu rozmanitosť, a to aj vo fáze predkladania a realizácie projektov, a to zahrnutím verejných a súkromných, veľkých a malých aktérov z rôznych odvetví atď. s cieľom zblížiť subjekty, ktoré by inak nespolupracovali.

Ďalším pozitívnym prvkom súčasného modelu financovania EÚ, ktorý by sa mal ďalej posilniť, je dostupnosť tzv. kaskádového financovania. Iniciatívy, ako sú iPortunus v EÚ a Európske kultúrne priestory mimo EÚ, v rámci ktorých veľké organizácie a/alebo verejné inštitúcie pôsobia ako sprostredkovatelia medzi Komisiou a konečnými príjemcami grantov, umožňujú vytvoriť rozmer rozsahu, ktorý je užitočný a vzájomne prospešný, a ponúkajú lepšiu podporu jednotlivým príjemcom, ktorí by inak nemohli získať priamu finančnú podporu od Komisie.

2.2. Posúdenie spoločného oznámenia s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy

Rozhovory so zainteresovanými stranami týkajúce sa hodnotenia spoločného oznámenia vychádzali z troch hlavných osí.

a) Predpoklad, že rok 2016 bol východiskovým bodom, ale nie konečným výsledkom

Zainteresované strany by chceli zdôrazniť, že rok 2016 bol východiskovým bodom, a nie konečným výsledkom. Spoločné oznámenie zatiaľ nie je stratégiou; ide o dokument, v ktorom sa načrtáva cesta k budúcej stratégii. Tieto kroky sú veľmi skromné, no transformačné. Osobitne dôležité je zdôrazniť to, že GR DEVCO (teraz INTPA) a GR NEAR sa na prípravu tohto spoločného oznámenia a vo všeobecnosti na formovaní medzinárodných vzťahov EÚ v oblasti kultúry nepodieľali od začiatku. To viedlo k určitým problémom pri koordinácii medzi inštitucionálnymi aktérmi v oblasti vonkajších vzťahov EÚ s väčším dôrazom na kultúru ako nástroj zahraničnej diplomacie, zatiaľ čo otázky udržateľného rozvoja ustúpili do úzadia.

Súčasný kontext, v ktorom sa práve nachádzame, nám dáva príležitosť prehodnotiť túto stratégiu s prihliadnutím na niektoré prvky, ktoré nie sú viditeľné v dokumente z roku 2016,

vrátane situácie kreatívnych a kultúrnych prejavov v neliberálnych krajinách, úlohy kultúry pre udržateľný rozvoj a tónu, ktorý EÚ prijala vo svojich medzinárodných vzťahoch v oblasti kultúry.

b) Spoločné chápanie medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry a aktívne zapojenie organizácií občianskej spoločnosti

Keď hovoríme o medzinárodných vzťahoch v oblasti kultúry, jazyk, ktorý si človek zvolí, sa stáva čoraz dôležitejším. EÚ a jej aktéri pôvodne používali výrazy „kultúrna diplomacia“ a „kultúrne vzťahy“ celkom zameniteľne, no odvetvie kultúry časom poukázalo na to, aké sú tieto dva pojmy zásadne odlišné. Nie je to len otázka sémantiky: tieto slová majú svoj vlastný význam a v závislosti od toho, ktoré sa použije, môžu vyjadrovať odlišné posolstvá.

- **Kultúrne vzťahy** sú vzájomné, neinvazívne nadnárodné interakcie medzi dvoma alebo viacerými kultúrami, ktoré zahŕňajú celý rad činností, ktoré vykonávajú štátne aj neštátne subjekty v rámci kultúrnej a občianskej spoločnosti. Medzi celkové výsledky kultúrnych vzťahov patrí väčšia prepojenosť, lepšie vzájomné porozumenie, viac vzťahov a zároveň hlbšie vzťahy, vzájomne prospešné transakcie a posilnený udržateľný dialóg medzi štátmi, ľuďmi, neštátnymi subjektmi a kultúrami. Fungujú obojsmerne.
- **Kultúrna diplomacia** sa týka štátov, ktoré spolupracujú s inými štátmi alebo ich obyvateľmi prostredníctvom kultúry, pričom nad perspektívou vzájomných prínosov a dialógu prevláda perspektíva vládneho a jednosmerného presadzovania. Kultúrna diplomacia je ovplyvnená politikou, ktorá je neoddeliteľne spätá so zahraničnou politikou, zodpovedá sa príslušným štátnym inštitúciám a možno ju využiť na podporu politických cieľov.

Je zásadne dôležité prekonať tradičné uvažovanie, v rámci ktorého sa dôraz kladie výlučne na využívanie kultúry ako nástroja „mäkkej sily“ na ovplyvňovanie prostredníctvom príťažlivosti. Tento rámec v skutočnosti neodráža súčasné teórie a postupy súvisiace s medzinárodnými vzťahmi v oblasti kultúry, ktoré sa zameriavajú na vzťahový proces a výsledok kultúrnych vzťahov a sú založené na budovaní dôvery medzi ľuďmi, uznaní mocenských vzťahov a snahe o rovnosť a spravodlivosť s cieľom riešiť kolektívne výzvy.

EÚ sa postupne prispôbuje týmto pripomienkam a vo svojom používaní jazyka vykonáva niekoľko malých, ale významných zmien, napríklad premenovaním GR pre „rozvoj a spoluprácu“ (DEVCO) na GR pre „medzinárodné partnerstvá“ (INTPA) s cieľom prikloniť sa k rovnocennému partnerstvu medzi EÚ a tretími krajinami.

Je dôležité pripomenúť, že všetky zainteresované strany zapojené do rozhovorov uviedli, že niektorí partneri EÚ v tretích krajinách stále môžu vnímať prístup EÚ k medzinárodným vzťahom v oblasti kultúry ako príliš eurocentrický a takmer až neokolonialistický. Zdá sa, že pre EÚ a jej inštitúcie je dôležité urobiť krok späť a posúdiť svoj prístup k medzinárodným vzťahom v oblasti kultúry, ktorý musí byť založený na prístupe vychádzajúcom z medziľudských vzťahov a prístupe zdola nahor. EÚ musí systematicky spolupracovať so zainteresovanými stranami a zvýšiť rozmanitosť partnerov a názorov. Dôležitým osvedčeným postupom, ktorý treba zachovávať a podporovať, sú skúsenosti s iniciatívou Voices of Culture, ktorá je platformou pre štruktúrny dialóg medzi kultúrnym sektorom EÚ a Komisiou. Najmä v nadväznosti na najnovšiu správu iniciatívy Voices of Culture o

medzinárodných vzťahoch v oblasti kultúry zainteresované strany vyzývajú na pravidelné zapojenie občianskej spoločnosti a konzultácie s ňou v rámci dialógov s Komisiou a členskými štátmi podľa OMK.

Je dôležité zdôrazniť, že organizácie občianskej spoločnosti by do rozhovorov nemali byť len zapojené, ale mali by ich aj viesť. Najlepším príkladom úspechu tohto modelu je iniciatíva Európske kultúrne priestory, ktorú zaviedla sieť EUNIC. Namiesto určovania priorít EÚ prostredníctvom tematických kritérií výberu umožňujú granty iniciatívy Európske kultúrne priestory miestnym komunitám vybrať si témy, na ktoré sa chcú vo svojich kultúrnych projektoch zamerať. Výsledkom bolo, že miestne organizácie občianskej spoločnosti sa samostatne rozhodli zamerať sa na tie priority, ktoré by bola chcela predložiť EÚ, ako je podpora ľudských práv, demokracia a boj proti zmene klímy. Posilnením postavenia miestnych organizácií občianskej spoločnosti a tým, že sa im ponechá zodpovednosť za túto voľbu, sa činnosti aktérov a partnerov EÚ stávajú legitímnejšími, než by boli, keby tie isté témy boli nariadené najvyššími predstaviteľmi.

Z týchto dôvodov zainteresované strany navrhujú posilniť úlohu delegácií EÚ, ktoré majú vzhľadom na to, že sú bližšie k miestnej úrovni a v neustálom kontakte s klastrami EUNIC v danej krajine/regiónoch, väčší potenciál zapájať sa do plodných rozhovorov s organizáciami občianskej spoločnosti a odkloniť sa od univerzálneho spôsobu myslenia.

Podobne a v súlade s tým, čo bolo uvedené v súvislosti s administratívnou záťažou spojenou so žiadosťami o grant EÚ v rámci programu Kreativna Európa, sa poukázalo na to, že extrémne kompetentní partneri z tretích krajín často nedokážu prekonať ťažkopádne postupy, a preto nemôžu prevziať vedenie konzorcia, aj keď majú na to najlepšie predpoklady, pokiaľ ide o obsah a miestne znalosti.

c) Vedenie a realizácia medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry

Podľa zainteresovaných strán je politické vedenie EÚ, pokiaľ ide o medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry, pomerne krehké. Organizácie pôsobiace v oblasti medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry majú časté stretnutia a výmeny s kolegami z EÚ v ESVČ, GR INTPA a GR NEAR, ale tieto rozhovory sa uskutočňujú na úrovni odborných referentov a administratívnych pracovníkov a vedúcich oddelení. Je naliehavo potrebné zaistiť angažovanosť vrcholového manažmentu (zainteresované strany konštatovali osobnú úlohu, ktorú zohráva bývalý generálny riaditeľ GR DEVCO pri rozvoji medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry), zapojiť zástupcov COREPER-u a veľvyslancov, ako aj zabezpečiť viditeľnejšiu politickú angažovanosť príslušných komisárov. Zainteresované strany si predovšetkým všimli významný rozdiel v zapojení a záujme predchádzajúceho a súčasného vedenia ESVČ, pričom poznamenali, že bývalá vysoká predstaviteľka/podpredsedníčka Komisie Federica Mogherini bola dobrým katalyzátorom rozhovorov o medzinárodných vzťahoch v oblasti kultúry.

Spravodajkyňa sa domnieva, že táto nízka prioritizácia medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry v stratégii vonkajšej činnosti EÚ sa odráža vo vymenovaní príslušných kontaktných osôb pre kultúru v delegáciách EÚ, medzi ktoré patria zvyčajne skôr ľudia v osvetových tímoch než operační manažéri alebo politickí experti. To vedie k nebezpečnej mylnej predstave, podľa ktorej je kultúra oblasť spojená len s komunikáciou a podujatiami, v rámci ktorej sa publiku prezentuje umelecká produkcia a ktorá sa vyznačuje uzavretým spôsobom

myslenia, a nie samostatná oblasť politiky, ktorá sa má prierezovo riešiť vo vzťahoch s tretími krajinami a stranami. Zdá sa, že hodnota kultúry samotnej sa stráca.

2.3. Všeobecné odporúčanie: Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie a hodnotenie, relevantné pre Novú európsku stratégiu pre kultúru, ako aj pre spoločné oznámenie s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy, boli identifikované ako ďalšia oblasť, v ktorej zostáva priestor na zlepšenie. Je jednoznačne potrebné lepšie vymedziť, čo znamená „úspešnosť“ kultúrneho projektu: najmä potrebu zohľadniť kvantitatívne aj kvalitatívne kľúčové ukazovatele výkonnosti, zachovať otvorenú myseľ pri hodnotení úspechu a neúspech vnímať ako vzdelávací mechanizmus. Meranie úspechu v oblasti kultúry, najmä z kvalitatívneho hľadiska, je náročné, ale na posilnenie kultúrnej rozmanitosti môže byť užitočné aj dôkladnejšie a kvalitatívnejšie monitorovanie a hodnotenie.

3. Záver

Spravodajkyňa sa vo všeobecnosti domnieva, že Nová európska stratégia pre kultúru a spoločné oznámenie sú veľmi dobrými východiskovými bodmi pre tvorbu politík v oblasti kultúry.

Komisia a členské štáty dosiahli pokrok, pokiaľ ide o väčšinu, ak nie všetky, ciele stratégie, a to najmä tým, že vytvorili platformy pre odborníkov v kreatívnych a kultúrnych odvetviach a uverejnili správy o OMK a výmeny najlepších postupov. Napriek tomu sú potrebné väčšie ambície a odhodlanie monitorovať výsledky projektov a odporúčania.

Spoločné oznámenie naďalej zostáva míľnikom, pokiaľ ide o medzinárodné vzťahy EÚ v oblasti kultúry. Dosiahol sa významný pokrok. Zdá sa však, že jeho vykonávanie vo veľkej miere závisí od angažovanosti jednotlivých tvorcov politík EÚ a zamestnancov v Komisii, ESVČ a delegáciách EÚ. Spravodajkyňa je pevne presvedčená, že to potvrdzuje potrebu plnohodnotnej stratégie vrátane primeraných finančných a ľudských zdrojov.

Spravodajkyňa napokon zdôrazňuje, že pri vykonávaní Novej európskej stratégie pre kultúru a spoločného oznámenia je potrebné prehodnotiť metódy monitorovania a hodnotenia, najmä zahrnutím kvalitatívnych ukazovateľov, s cieľom posilniť kontinuitu a udržateľnosť úspešných projektov a v konečnom dôsledku zabezpečiť, aby sa pozitívne výsledky časom nestratili.

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o vykonávaní Novej európskej stratégie pre kultúru a stratégie EÚ pre medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry (2022/2047(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a ciele udržateľného rozvoja OSN, najmä na cieľ č. 17 o obnove globálneho partnerstva v záujme udržateľného rozvoja,
- so zreteľom na záverečné vyhlásenie prijaté na svetovej konferencii UNESCO o kultúrnych politikách a udržateľnom rozvoji – MONDIACULT 2022, ktorá sa konala v Mexico City od 28. do 30. septembra 2022,
- so zreteľom na vyhlásenie prijaté po neformálnom zasadnutí ministrov členských štátov Európskej únie zodpovedných za kultúru a európske záležitosti, ktoré sa konalo 3. mája 2019 v Paríži,
- so zreteľom na uznesenie Rady Európy z 8. decembra 2010 o vytvorení Rozšírenej čiastočnej dohody o kultúrnych trasách,
- so zreteľom na správu pracovnej skupiny expertov členských štátov pre otvorenú metódu koordinácie (OMK) zo 4. mája 2017 s názvom „How culture and the arts can promote intercultural dialogue in the context of the migratory and refugee crisis“ (Ako môžu kultúra a umenie podporovať medzikultúrny dialóg v kontexte migračnej a utečeneckej krízy),
- so zreteľom na správu pracovnej skupiny expertov z členských štátov pre otvorenú metódu koordinácie zo 17. decembra 2019 s názvom „Udržateľný kultúrny cestovný ruch“,
- so zreteľom na správu pracovnej skupiny expertov z členských štátov pre OMK zo 4. júna 2021 s názvom Towards gender equality in the cultural and creative sectors (Smerom k rodovej rovnosti v kultúrnych a kreatívnych odvetviach),
- so zreteľom na správu pracovnej skupiny expertov z členských štátov OMK z 5. septembra 2022 s názvom Strengthening cultural heritage resilience for climate change (Posilnenie odolnosti kultúrneho dedičstva voči zmene klímy),
- so zreteľom na správu pracovnej skupiny expertov z členských štátov OMK z 22. septembra 2022 s názvom Stormy Times. Nature and Humans: Courage for Change (Búrlivé časy. Príroda a ľudia: Kultúrna odvaha na zmenu),
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,
- so zreteľom na Rímsku deklaráciu ministrov kultúry krajín G20 z 30. júla 2021,
- so zreteľom na článok 8 ods. 2 Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu,

- so zreteľom na Dohovor Rady Európy o priestupkoch týkajúcich sa kultúrnych statkov (Dohovor z Nikózie),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 22. mája 2018 s názvom Nová európska stratégia pre kultúru (COM(2018)0267),
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 8. júna 2016 s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy (JOIN(2016)0029),
- so zreteľom na dokument s názvom Spoločná vízia, spoločný postup: Silnejšia Európa – globálna stratégia pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie“, ktorú 28. júna 2016 predstavila podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (VP/PK),
- so zreteľom na spoločné usmernenia Európskej služby pre vonkajšiu činnosť a národných kultúrnych inštitútov EÚ uverejnené v januári 2021,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 28. októbra 2018 o vykonávaní, výsledkoch a celkovom posúdení Európskeho roka kultúrneho dedičstva 2018 (COM(2019)0548),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. septembra 2021 s názvom Nový európsky Bauhaus: Krásny, udržateľný, spoločný (COM(2021)0573),
- so zreteľom na správu Komisie z 29. júna 2022 o pracovnom pláne pre kultúru na roky 2019 – 2022 (COM(2022)0317),
- so zreteľom na závery Rady z 15. novembra 2018 o pracovnom pláne pre kultúru na roky 2019 – 2022,
- so zreteľom na závery Rady zo 7. júna 2019 o strategickom prístupe EÚ k medzinárodným kultúrnym vzťahom a rámci pre činnosť,
- so zreteľom na závery Rady z 22. januára 2018 o integrovanom prístupe k vonkajším konfliktom a krízam,
- so zreteľom na závery Rady z 21. júna 2021 o prístupe EÚ ku kultúrnemu dedičstvu v konfliktoch a krízach,
- so zreteľom na závery Rady z 18. mája 2021 o oživení, odolnosti a udržateľnosti kultúrnych a kreatívnych sektorov,
- so zreteľom na závery Rady z 8. júna 2018 o potrebe postaviť kultúrne dedičstvo do popredia v rámci všetkých politík EÚ,
- so zreteľom na Rímsku deklaráciu z 25. marca 2017, ktorú schválili vedúci predstavitelia 27 členských štátov a Európskej rady, Európskeho parlamentu a Európskej komisie,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. decembra 2018 o Novej európskej stratégii pre kultúru¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 5. júla 2017 o stratégii EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. januára 2021 o dosiahnutí účinného politického odkazu Európskeho roka kultúrneho dedičstva³,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júna 2007 o spoločenskom postavení umelcov⁴ a uznesenie z 20. októbra 2021 o situácii umelcov a oživení kultúry v EÚ⁵,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. marca 2022 o úlohe kultúry, vzdelávania, médií a športu v boji proti rasizmu⁶,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. septembra 2020 o kultúrnej obnove Európy⁷,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. septembra 2022 o Novom európskom Bauhause⁸,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. septembra 2020 o účinných opatreniach na zvýšenie ekologickej programov Erasmus+ a Kreatívna Európa a Európskeho zboru solidarity⁹,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/818 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027)¹⁰,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje Erasmus+: program Únie pre vzdelávanie a odbornú prípravu, mládež a šport¹¹,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/888 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Európsky zbor solidarity¹²,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2316 z 22. decembra 2021 o Európskom roku mládeže (2022)¹³,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2229 z 23. decembra 2020, ktorým sa mení rozhodnutie č. 445/2014/EÚ, ktorým sa ustanovuje

¹ Ú. v. EÚ C 388, 13.11.2020, s. 30.

² Ú. v. EÚ C 334, 19.9.2018, s. 112.

³ Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 24.

⁴ Ú. v. EÚ C 125 E, 22.5.2008, s. 223.

⁵ Ú. v. EÚ C 184, 5.5.2022, s. 88.

⁶ Ú. v. EÚ C 347, 9.9.2022, s. 15.

⁷ Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 152.

⁸ Prijaté texty, P9_TA(2022)0319.

⁹ Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 2.

¹⁰ Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 34.

¹¹ Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 1.

¹² Ú. v. EÚ L 202, 8.6.2021, s. 32.

¹³ Ú. v. EÚ L 462, 28.12.2021, s. 1.

- akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033¹⁴,
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/864 zo 17. mája 2017 o Európskom roku kultúrneho dedičstva (2018)¹⁵,
 - so zreteľom na Dohovor UNESCO z roku 2005 o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov,
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, najmä na jej článok 27 o práve zúčastňovať sa na kultúrnom živote,
 - so zreteľom na správu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj z roku 2022 s názvom The Culture Fix: Creative people, places and industries (Riešenia založené na kultúre: kreatívni ľudia, miesta a odvetvia),
 - so zreteľom na prípravnú akciu s názvom Kultúra vo vonkajších vzťahoch EÚ a jej odporúčania,
 - so zreteľom na akčný plán EÚ na boj proti nedovolenému obchodovaniu s kultúrnymi objektmi,
 - so zreteľom na Deklaráciu Rady Európy zo Santiaga de Compostela z 23. októbra 1987 pri príležitosti vyhlásenia Svätajakubskej cesty za prvú európsku kultúrnu trasu,
so zreteľom na článok 3 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii,
 - so zreteľom na články 6 a 167 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku, ako aj na článok 1 ods. 1 písm. e) rozhodnutia Konferencie predsedov z 12. decembra 2002 o postupe udelenia súhlasu s vypracovaním iniciatívnych správ a na prílohu 3 k tomuto rozhodnutiu,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre rozvoj,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A9-0279/2022),
- A. keďže oznámenie Komisie z roku 2018 o Novej európskej stratégii pre kultúru (COM(2018)0267) a spoločné oznámenie z roku 2016 s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy (JOIN(2016)0029) zohrali rozhodujúcu úlohu pri formovaní kultúrnych politík EÚ a členských štátov, a to v ich vnútroštátnom aj medzinárodnom rozmere;
- B. keďže pracovný plán Rady pre kultúru na roky 2023 – 2026 bude slúžiť ako hlavný plán koordinácie kultúrnych politík EÚ v nasledujúcich rokoch a bude predstavovať príležitosť na spustenie zmeny paradigmy, ktorá umožní kultúrnym a kreatívnym odvetviam prispôbiť sa novej normálnej situácii po pandémie a rozvíjať odolnosť voči možným budúcim výzvam;
- C. keďže kultúra je verejným statkom, kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel by sa mali

¹⁴ Ú. v. EÚ L 437, 28.12.2020, s. 116.

¹⁵ Ú. v. EÚ L 131, 20.5.2017, s. 1.

podporovať ambicióznymi politickými rámcami, primeraným verejným a súkromným financovaním a priaznivým prostredím pre pracovníkov v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle, ako aj pre prístup publika ku kultúre; keďže Nová európska stratégia pre kultúru by sa mala zameriavať na zachovanie, rozširovanie a šírenie živej a rozmanitej európskej kultúrnej scény, ktorá podporuje účasť všetkých a na nikoho nezabúda;

- D. keďže kultúrna tvorba je základným spôsobom šírenia názorov vrátane kritických názorov voči tým, ktorí sú pri moci, a keďže je preto nevyhnutné zaručiť slobodu prejavu v kultúre vrátane slobody prejavu v médiách;
- E. keďže Európa je kultúrne spoločenstvo založené na spoločných hodnotách a histórii a pokračujúcej integrácii; keďže kultúra a kultúrne dedičstvo vrátane európskych kultúrnych trás majú veľký potenciál podporovať hodnoty Európskej únie, posilňovať jej rozmanitú identitu a pomáhať pri dosahovaní jej cieľov na celosvetovej úrovni, ako aj prispievať k riešeniu globálnych výziev;
- F. keďže Európsky rok kultúrneho dedičstva 2018 podporoval a propagoval kultúru a kultúrne dedičstvo ako „spoločný zdroj spomienok, porozumenia, identity, dialógu, súdržnosti a kreativity v Európe“; keďže všeobecnými cieľmi roka bolo „podnieť a podporiť úsilie Únie, členských štátov a regionálnych a miestnych orgánov o ochranu, zachovanie, opätovné využitie, zveľaďovanie, zhodnotenie a propagáciu kultúrneho dedičstva Európy, a to v spolupráci s odvetvím kultúrneho dedičstva a širšou občianskou spoločnosťou“¹⁶; keďže zachovanie, ochrana a podpora kultúrneho dedičstva vo všetkých formách môže byť katalyzátorom posilňovania medzikultúrnych vzťahov, mieru, demokracie, dlhodobej udržateľnej hospodárskej obnovy, udržateľného cestovného ruchu a regionálneho rozvoja, ako aj zmierenia a kultúrneho spolunažívania, čím sa posilní zapojenie miestnych komunít na európskej aj medzinárodnej úrovni;
- G. keďže kultúra vytvára sociálne a hospodárske prínosy v Únii aj mimo nej a má dôležitú funkciu v hospodárstve a pri vytváraní pracovných miest; keďže kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel predstavujú aspoň 4,4 % HDP EÚ a zamestnávajú približne 7,6 milióna ľudí, čím majú potenciál byť hnacou silou miestneho a regionálneho rozvoja; keďže kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel sa vyznačujú vysokou mierou fragmentácie, pričom viac ako 90 % spoločností kultúrneho a kreatívneho priemyslu sú malé a stredné podniky, 33 % pracovnej sily sú samostatne zárobkovo činné osoby¹⁷ a majú atypické pracovné podmienky; keďže kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel získava späť len minimálnu časť hospodárskej hodnoty, ktorú vytvárajú, čo má negatívny vplyv na pracovníkov v kultúrnom a kreatívnom odvetví;
- H. keďže vplyv pandémie COVID-19 na európske kultúrne a kreatívne odvetvia bol dramatický, ale nerovnomerný v jednotlivých odvetviach a prehĺbil problémy, ktorým tieto odvetvia čelia, a často atypické pracovné podmienky umelcov a kultúrnych pracovníkov; keďže činnosti na mieste boli silne ovplyvnené obmedzeniami pohybu, cestovnými obmedzeniami a inými nevyhnutnými opatreniami súvisiacimi s verejným zdravím, zatiaľ čo odvetvia so silnejšou digitálnou kapacitou boli v lepšej pozícii čeliť kríze; keďže niektoré kultúrne návyky, ktoré sa stratili počas pandémie sa v niektorých

¹⁶ Ú. v. EÚ L 131, 20.5.2017, s. 1.

¹⁷ Ernst & Young, *Rebuilding Europe: The cultural and creative economy before and after the COVID-19 crisis*, január 2021.

odvetviach systematicky nevrátili;

- I. keďže investície v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF) neodrážajú obrovský hospodársky a sociálny význam kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu, čo spôsobuje, že tieto odvetvia sú značne nedostatočne zastúpené v celkovom úsilí EÚ o podporu obnovy a odolnosti európskeho hospodárstva po pandémie; keďže Parlament vyzval, aby sa do kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu investovali 2 % z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a opätovne zdôraznil význam primeraných investícií do stratégie EÚ pre kultúru¹⁸; keďže len 16 členských štátov zahrnulo kultúru do svojich národných plánov obnovy a odolnosti a hoci cieľ 2 % bol v priemere splnený na úrovni EÚ, väčšina členských štátov zostala výrazne pod touto hodnotou;
- J. keďže Parlament vo svojich uzneseniach zo 7. júna 2007 a 20. októbra 2021 vyzval na posilnenie pracovných podmienok v európskych kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle na vytvorenie európskeho statusu umelca ako spoločného rámca pre pracovné podmienky a minimálne normy spoločné pre všetky krajiny EÚ;
- K. keďže účasť na kultúrnom živote sa môže chápať ako pasívna účasť aj ako aktívna tvorba, bez ohľadu na to, na akej úrovni – amatérskej alebo profesionálnej – sa táto činnosť vykonáva; keďže aktívna aj pasívna účasť na kultúrnom živote prináša mnohé hospodárske, sociálne a zdravotné výhody;
- L. keďže v oznámení Komisie z roku 2018 s názvom Nová európska stratégia pre kultúru (COM(2018)0267) sa zdôrazňuje význam kultúry a umenia pri integrácii utečencov a iných migrantov;
- M. keďže Svetová zdravotnícka organizácia (WHO)¹⁹ už dlho považuje umenie a kultúrne aktivity za prospešné pre zdravie vrátane duševného zdravia a pre blaho jednotlivcov a spoločnosti, najmä vďaka ich mnohostrannej povahe a zložkám vrátane sociálnej interakcie, zmyslovej aktivácie, emocionálneho vyjadrenia, kognitívnej stimulácie a fyzickej aktivity, a vďaka ich schopnosti stimulovať viaceré psychologické, behaviorálne a sociálne procesy; keďže umenie a kultúra preukázali, že sú neoceniteľné pre odolnosť spoločností v čase krízy;
- N. keďže umenie a umelecké disciplíny sú dôležitými prvkami a prostriedkami formálneho, neformálneho aj informálneho vzdelávania a osobnostného rozvoja; keďže vzdelávanie prostredníctvom umenia a umeleckých disciplín a o umení prispieva k rozvoju zručností a kompetencií, ako je tvorivé myslenie a iné prenosné zručnosti; keďže tieto prvky nie sú dostatočne rozvinuté vo vnútroštátnych učebných plánoch; keďže posilnením vedy, techniky, inžinierstva, umenia a matematiky (STEAM) môžu členské štáty podporovať kultúru inovácií a tvorivosti už od mladého veku v rámci celoživotného vzdelávania;

¹⁸ Uznesenie zo 17. septembra 2020 o kultúrnej obnove Európy (Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 152) a uznesenie z 20. októbra 2021 o situácii umelcov a kultúrnej obnove v EÚ (Ú. v. EÚ C 184, 5.5.2022, s. 88).

¹⁹ Fancourt, D. a Finn, S., *What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review*, Regionálny úrad WHO pre Európu (Sieť zdravotnej dokumentácie (HEN) súhrnná správa 67), Kodaň, 2019.

- O. keďže umelecký výskum by sa mal zapojiť do partnerského dialógu s ostatnými výskumnými disciplínami a ako taký by mal byť financovaný, pretože má vlastnú hodnotu a zásadne prispieva k inováciám;
- P. keďže program EÚ Kreatívna Európa pre kultúrne a kreatívne odvetvia zohráva kľúčovú úlohu pri propagácii umenia, kultúry a audiovizuálneho obsahu a pri podpore vysokokvalitných médií najmä prostredníctvom podpory projektov na miestnej úrovni, malých spoločností a jednotlivých umelcov; keďže prispieva k stratégii Únie pre medzinárodné kultúrne vzťahy s cieľom zabezpečiť jej dlhodobý vplyv prostredníctvom prístupu vychádzajúceho z medziľudských vzťahov, ktorý zahŕňa kultúrne siete, občiansku spoločnosť a miestne organizácie; keďže väčšina cieľových výstupov pracovného plánu Rady pre kultúru na roky 2019 – 2022 bola dosiahnutá prostredníctvom opatrení stanovených v programe;
- Q. keďže kultúrne vzťahy sú všeobecne vymedzené²⁰ ako vzájomné, neinvazívne, nadnárodné interakcie medzi dvomi alebo viacerými kultúrami, ktoré zahŕňajú celý rad činností, ktoré vykonávajú štátne aj neštátne subjekty v rámci kultúrnej a občianskej spoločnosti; keďže medzi celkové výsledky kultúrnych vzťahov patrí väčšia prepojenosť, lepšie vzájomné porozumenie, viac vzťahov a zároveň hlbšie vzťahy, vzájomne prospešné transakcie a posilnený udržateľný dialóg medzi štátmi, ľuďmi, neštátnymi subjektmi a kultúrami, a teda budovanie odolnejších spoločností;
- R. keďže kultúrna diplomacia sa týka štátov, ktoré spolupracujú s inými štátmi alebo ich obyvateľmi prostredníctvom kultúry, pričom prevláda perspektíva vládneho a jednosmerného presadzovania nad perspektívou vzájomných výhod a dialógu; keďže kultúrna diplomacia je ovplyvnená politikou, ktorá je neoddeliteľne spätá so zahraničnou politikou, zodpovedá sa príslušným štátnym inštitúciám a možno ju využiť na podporu politických cieľov²¹;
- S. keďže úsilie EÚ v oblasti medzinárodných kultúrnych vzťahov a kultúrnej diplomacie, ktoré sú cennou súčasťou súboru diplomatických nástrojov, by sa malo zameriavať na podporu hodnôt, ako sú solidarita a bratstvo, so zapojením aktérov na všetkých úrovniach verejných inštitúcií a občianskej spoločnosti; keďže pridelenie finančných zdrojov osobitne na medzinárodné kultúrne vzťahy týmto aktérom by výrazne zvýšilo ich schopnosť využiť svoj potenciál;
- T. keďže diaspóry tretích krajín v EÚ a európske diaspóry v tretích krajinách môžu byť dôležitými aktérmi pri posilňovaní kultúrnych vzťahov medzi EÚ a inými krajinami;
- U. keďže EÚ vytvorila v roku 1993 osobitný systém známy ako „kultúrna výnimka“ s cieľom chrániť kultúrne statky a služby pred pravidlami voľného obchodu, pretože kultúra by sa nemala vnímať ako komerčná komodita a nemala by podliehať potrebám trhu;
- V. keďže Agenda OSN 2030 pre udržateľný rozvoj a ciele OSN v oblasti udržateľného

²⁰ Britská rada a Goetheho inštitút, *Cultural Value – Cultural Relations in Societies in Transition: A Literature Review* (Kultúrna hodnota – kultúrne vzťahy v spoločnostiach v prechode: Prehľad literatúry, 2018), s. 7.

²¹ Rivera, T., *Distinguishing Cultural Relations From Cultural Diplomacy: The British Council's Relationship With Her Majesty's Government* (Odlíšenie kultúrnych vzťahov od kultúrnej diplomacie: Vzťahy Britskej rady s vládou Jej Veličenstva), Figueroa Press (2015), s. 9 – 10.

rozvoja sa explicitne nezaoberajú kultúrou napriek tomu, že kultúra je celosvetovým verejným statkom a prierezovým rozmerom udržateľného rozvoja, ako aj cieľom samým osebe, ako to jasne ukazujú globálne kampane, ako napríklad #Culture2030Goal;

- W. keďže digitálne technológie ovplyvňujú všetky aspekty kultúrneho života, ako aj prácu umelcov, kultúrnych pracovníkov, organizácií a inštitúcií, a môžu im pomôcť uľahčiť interakciu s rôznym publikom a sprístupniť ich prácu; keďže digitalizáciu tohto sektora podporujú rôzne programy a iniciatívy EÚ, najmä Horizont Európa, Erasmus+, Kreativna Európa a Nový európsky Bauhaus (NEB); keďže digitalizácia má obrovský potenciál zmenila spôsoby, akým kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel vytvárajú, produkujú a zdieľajú obsah, čím sa zvýšili možnosti rastu a zvýšenia účasti na kultúrnom živote; keďže digitalizácia prináša aj výzvy v oblasti rozmanitosti, spravodlivého odmeňovania a prístupu ku kultúre a prehľbuje nerovnosti, a to aj v dôsledku nedostatku primeraných digitálnych zručností;
1. berie na vedomie celkovo uspokojivé vykonávanie Novej európskej stratégie pre kultúru a spoločného oznámenia s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy; konštatuje však, že hodnotenie vykonávania Novej európskej stratégie pre kultúru poukázalo na nedostatky, najmä pokiaľ ide o priority; zdôrazňuje, že napriek tomu, že tieto dva dokumenty odolali výzvam, ktoré priniesli nepredvídané krízy, ako napríklad pandémie COVID-19, je potrebné aktualizovať ich strategický rámec, aby sa stanovili hlavné ciele kultúrnej politiky EÚ, ako aj praktické nástroje, ktoré sa majú použiť na ich vykonávanie, a to aj objasnením toho, ako pracovný plán Rady pre kultúru a stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy prispievajú k tomu, aby aktualizovaná Nová európska stratégia pre kultúru bola funkčná;
 2. uznáva, že pracovný plán Rady pre kultúru na roky 2023 - 2026 predstavuje základný nástroj na riadenie stratégií členských štátov pri riešení otázok, ktoré sú relevantné pre kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel v Európe; v tejto súvislosti by sa mal pracovný plán Rady pre kultúru na roky 2023 - 2026 z hľadiska priorít zamerať na:
 - i. obnovu a odolnosť kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu ďalším posilnením ich schopnosti reagovať na budúce otrasy;
 - ii. kultúru a udržateľnosť prostredníctvom predstavenia kultúry ako hnacej sily udržateľného rozvoja, blahobytu a sociálnej spravodlivosti;
 - iii. postavenie, pracovné a sociálne podmienky umelcov a profesionálov z kultúrnych a kreatívnych odvetví;
 - iv. ochranu a propagáciu kultúrneho dedičstva.
 - v. posilnenie a zabezpečenie účinného rozvoja a vykonávania stratégií medzinárodných kultúrnych vzťahov;
 3. zdôrazňuje, že pracovný plán Rady na roky 2023 - 2026 by mal zvýšiť spoluprácu v oblasti kultúrnej politiky a mal by zahŕňať rámce hodnotenia ako prístup na monitorovanie vykonávania; poukazuje na to, že pracovné metódy, ktoré predpokladá pracovný plán Rady by sa mali revidovať s cieľom zjednodušiť ich postupy a zvýšiť ich účinnosť a malo by sa zväziť vytvorenie cielených pracovných skupín;

4. pripomína, že pracovný plán Rady pre kultúru na roky 2023 - 2026 predstavuje príležitosť pokročiť smerom ku komplexnejšej kultúrnej politike na úrovni EÚ; zdôrazňuje, že táto ambícia si vyžaduje primerané financovanie; pripomína, že kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel získavajú späť len minimálnu časť hospodárskej hodnoty, ktorú vytvárajú, a potrebujú nové, alternatívne a stabilné zdroje financovania;
5. víta posilnenie programu Kreatívna Európa na roky 2021 – 2027, najmä zdvojnásobenie rozpočtu v porovnaní s predchádzajúcim programom, a väčší dôraz na kultúrnu rozmanitosť, začlenenie, mobilitu, nadnárodnú tvorbu a politickú spoluprácu, ako aj digitalizáciu, ekologizáciu a odolnosť kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu; je však hlboko znepokojený tým, že program Kreatívna Európa je stále výrazne nedostatočne financovaný, pokiaľ ide o dosahovanie jeho cieľov, a že akékoľvek ročné rozpočtové škrty v programe vážne poškodia obnovu kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu; trvá preto na potrebe zabezpečiť primeranú úroveň financovania programu Kreatívna Európa prostredníctvom nadchádzajúcej revízie viacročného finančného rámca (VFR);
6. vyzýva členské štáty, aby v plnej miere využili potenciál, ktorý ponúka financovanie, programy a politiky EÚ zamerané na kultúru, a ich synergie s príslušnými programami, najmä s programami Horizont Európa, Erasmus+, NEB a inými; nabáda Komisiu, aby naďalej využívala tieto synergie s cieľom maximalizovať ich pozitívne účinky, a to tak z hľadiska obsahu, ako aj dostupnosti financovania v ich vnútornom aj vonkajšom rozmere; trvá na tom, že kultúra a kultúrne dedičstvo by sa mali horizontálne začleniť do všetkých politík EÚ, najmä do politík zelenej a digitálnej transformácie; vyzýva členské štáty, aby podporovali rozvoj kultúry a technického výskumu a chránili prírodné, historické a umelecké dedičstvo, a to aj v záujme budúcich generácií;
7. uznáva, že otvorenej metóde koordinácie v oblasti kultúry chýbajú konkrétne a inštitucionalizované nadväzujúce mechanizmy; odporúča preto zaviesť konkrétne časové harmonogramy a ukazovatele, ktoré by umožnili nadväzujúce opatrenia alebo hodnotenie výkonnosti členských štátov; vyzýva na rozšírenie spolupráce s krajinami mimo EÚ v rámci skupín OMK, keďže sa ukázala ako prínosná;
8. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že správy vypracované na úrovni otvorenej metódy koordinácie majú obmedzený priamy vplyv na tvorbu politiky na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni z dôvodu nedostatočného šírenia a prepojenia medzi zúčastnenými krajinami a národnými ministerstvami; odporúča preto, aby sa vypracúvali správy s jasnými a konkrétnymi politickými odporúčaniami, ktoré by sa viac opierali o prístup založený na dôkazoch; okrem toho vyzýva Komisiu, aby prostredníctvom digitálnych prostriedkov šírila informácie o zisteniach otvorenej metódy koordinácie na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ v čo najväčšom počte jazykov;
9. víta vytvorenie štruktúrovaného dialógu v rámci iniciatívy Voices of Culture (Hlasy kultúry) (SD), ktorý poskytuje organizáciám občianskej spoločnosti (OOS) v odvetví kultúry platformu na spoluprácu s Komisiou a otvorenou metódou koordinácie; uznáva, že štruktúrovaný dialóg s občianskou spoločnosťou uľahčil medzisektorovú spoluprácu, vytváranie sietí a výmeny; poukazuje však na nedostatočnú interakciu medzi OMK a platformami štruktúrovaného dialógu, a preto nabáda na častejšie a systematickejšie výmeny medzi členmi štruktúrovaného dialógu a OMK, ako aj na rozšírenie účasti tak,

aby zahŕňala všetky pododvetvia; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pravidelne nadväzovali na odporúčania predložené v záverečných správach, na konferenciách, seminároch a iných podujatiach organizovaných v rámci štruktúr OMK a štruktúrovaného dialógu; nabáda členské štáty, aby v nadväznosti na tieto odporúčania uskutočnili konkrétne politické zmeny a akčné plány;

10. víta pilotný projekt – Zriadenie Centra európskeho dedičstva na podporu celostného a nákladovo efektívneho nadviazania na Európsky rok kultúrneho dedičstva; v súlade s uznesením Európskeho parlamentu o dosiahnutí účinného politického odkazu pre Európsky rok kultúrneho dedičstva²²; žiada Komisiu a členské štáty, aby podporovali vytváranie väčšieho počtu partnerstiev so súkromným, verejným a neziskovým sektorom v záujme zachovania kultúrneho dedičstva v plnom súlade so zásadou doplnkovosti a aby preskúmali a aktualizovali európsky akčný rámec pre kultúrne dedičstvo s cieľom zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva v Európe po pandémii; zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v budovaní tohto dedičstva s využitím vhodných zdrojov; pripomína význam značky „Európske dedičstvo“ ako projektu, ktorý inovatívnym spôsobom zvyšuje informovanosť o kultúrnych a historických koreňoch EÚ;
11. vyzýva členské štáty, aby v plnej miere uplatňovali zásadu zakotvenú v článku 27 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a uznali právo na kultúrny, umelecký a vedecký život a súvisiace kultúrne práva ako ľudské práva pre všetkých, čo umožní všetkým jednotlivcom zúčastňovať sa na kultúrnom živote spoločnosti, užívať si umenie a zdieľať jeho prínosy; vyzýva členské štáty, aby prijali všetky vhodné opatrenia na odstránenie všetkých prekážok, ktoré bránia využívaniu týchto práv, okrem iného vrátane prekážok súvisiacich so sociálno-ekonomickými charakteristikami, s príjmom a fyzickou dostupnosťou, a aby každému zabezpečili potrebné podmienky na slobodné zapojenie sa do kultúrnych aktivít;
12. trvá na tom, že sloboda umeleckého prejavu je kľúčovým prvkom tvorivosti a kultúrnej produkcie, pretože zabezpečuje, aby umelecké diela odrážali rozmanitosť a bohatstvo našich spoločností, a preto musí zostať zaručená pre všetkých tvorcov; vyzýva Komisiu, aby do svojich výročných správ začlenila slobodu umeleckého prejavu ako samostatný ukazovateľ dodržiavania zásad právneho štátu; vyzýva Komisiu a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby preskúmali konkrétne spôsoby podpory slobody umeleckého prejavu umelcov, ktorí sú ohrození, najmä v dôsledku vojen a geopolitickej nestability;
13. opätovne potvrdzuje silné odhodlanie, pokiaľ ide o rodovú rovnosť, a podporuje uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti ako jeden z politických prístupov na zabezpečenie rodovej rovnosti; opätovne zdôrazňuje úlohu, ktorú môže kultúra zohrávať pri podpore rodovej rovnosti, ako aj pri posilňovaní ekonomického a kultúrneho postavenia žien a rodových menšín; vyzýva Komisiu, aby okrem svojho návrhu na zavedenie výberových kritérií, ktoré by odmeňovali projekty zaručujúce rodovú rovnosť v ich organizácii, zaviedla aj mechanizmy monitorovania a hodnotenia na získanie dostatočných údajov o rodovej rovnosti a uplatňovaní rodového hľadiska u príjemcov rôznych európskych programov a o možných opatreniach na zlepšenie. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ženám a rodovým menšinám uľahčili prístup ku

²² Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 24.

kultúrnym a kreatívnym odvetviam vrátane podnikania;

14. zdôrazňuje, že zber údajov by sa mal považovať za kľúčovú prierezovú prioritu v pracovnom pláne Rady pre kultúru na roky 2023 - 2026; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby viac pracovali na zhromažďovaní aktualizovaných a porovnateľných údajov o kultúre, a to aj prostredníctvom mapovania a porovnávania osvedčených postupov a štrukturálneho zapojenia odborníkov, zainteresovaných strán a verejných orgánov a verejnosti, a to nielen z odvetvia kultúry, ale aj zo všetkých odvetví hospodárstva;
15. zdôrazňuje potrebu dôslednejšieho monitorovania a hodnotenia vykonávania všetkých opatrení v rámci Novej európskej stratégie pre kultúru a spoločného oznámenia z roku 2016 s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy z roku 2016, a to na strategickej aj projektovej úrovni, na základe kvantitatívnych aj kvalitatívnych cieľov, a systematického predkladania správ na vysokej úrovni; žiada Komisiu, aby vypracovala viac ukazovateľov a širší pohľad na hodnotenie výsledkov projektov, pričom by zohľadnila aj kvalitatívne výsledky, ako je budovanie komunity a skúsenosti získané z ukončených projektov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili dlhodobú udržateľnosť kultúrnych projektov a iniciatív financovaných EÚ;

Sociálny rozmer

16. nabáda členské štáty, aby podporovali aktívnu aj pasívnu účasť ľudí na kultúrnych a umeleckých činnostiach a investovali do nej, a to nielen prostredníctvom komunikačných a osvetových kampaní, ale najmä prostredníctvom súdržných, komplexných a inkluzívnych politických opatrení a stimulov na identifikáciu a odstránenie administratívnych, finančných a jazykových prekážok účasti vrátane tých, ktoré súvisia so sociálno-ekonomickými charakteristikami, príjmom a fyzickou dostupnosťou, a pre marginalizované, znevýhodnené a zraniteľné skupiny s osobitným dôrazom na prímestské, vidiecke a izolované oblasti, ako aj oblasti, ktorým hrozí vyľudňovanie;
17. vyzýva členské štáty, aby podporovali existujúce kultúrne a umelecké činnosti a poskytovali ďalšie príležitosti na aktívnu účasť, aby zvýšili schopnosť osloviť nové publikum, začlenili a začleňovali ciele účasti na kultúrnom živote do tvorby politik nad rámec kultúrnej politiky a aby prijali prístup založený na kultúrnych právach, ktorý sa odkloní od úzkeho zamerania na prístup k zmysluplnej účasti, pričom sa na nikoho nezabudne;
18. vyjadruje poľutovanie nad tým, že posledné dostupné údaje o účasti na kultúrnom živote, ktoré Eurostat zhromaždil, pochádzajú z roku 2015; vzhľadom na drastické zmeny, ktorými kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel odvtedy prešli, najmä v dôsledku pandémie COVID-19, ako aj inovatívneho technologického vývoja, vyzýva Komisiu, aby vypracovala prieskum Eurostatu o účasti na kultúrnom živote a trendoch v EÚ, v rámci ktorého by sa zbierali a analyzovali štatistické údaje v rôznych územných mierkach (vnútroštátnej, regionálnej atď.), pričom by sa osobitná pozornosť venovala účasti v prímestských, vidieckych a okrajových oblastiach a v marginalizovaných sociálno-ekonomických spoločenstvách a znevýhodnených a zraniteľných skupinách;
19. uznáva prácu, ktorú Komisia vykonala s cieľom využiť potenciál kultúry a kultúrnej rozmanitosti v záujme sociálnej súdržnosti, dobrých sociálnych podmienok, účasti a

posilnenia globálneho občianstva, znalosti práv a hodnôt EÚ a demokracie; zdôrazňuje úlohu kultúry v čase krízy a vyzýva na posúdenie toho, ktoré kultúrne stratégie a politiky sa ukázali ako účinné pri pozitívnom ovplyvňovaní sociálneho začlenenia, pracovných príležitostí a hospodárskeho rozvoja; odporúča, aby sa v tomto smere pokračovalo v práci a aby sa vychádzalo z výsledkov a skúseností získaných zo všetkých príslušných projektov a seminárov, ako napríklad zo seminára pre odborníkov členských štátov EÚ o kultúre pre sociálnu súdržnosť, ktorý sa konal v novembri 2020, a z charty z Porto Santo o kultúrnej demokracii;

20. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili začlenenie najviac marginalizovaných a nedostatočne zastúpených skupín do kultúrnych aktivít a iniciatív, a to nielen ako pasívnych prijímateľov, ale aj ako aktívnych tvorcov týchto aktivít, čím sa podporí pocit spoločnej príslušnosti a spoločnej budúcnosti všetkých ľudí; v tejto súvislosti víta začatie nezávislej štúdie s názvom Význam účasti občanov na kultúre pre občiansku angažovanosť a demokraciu – politické poučenia z medzinárodného výskumu a očakáva jej uverejnenie v novembri 2022; vyzýva Komisiu, aby sa podelila o výsledky štúdie a prijala primerané nadväzujúce opatrenia;
21. zdôrazňuje význam kultúrnych programov pri integrácii utečencov a migrantov do európskych spoločností a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby naďalej podporovali opatrenia plánované v Novej európskej stratégii pre kultúru – Integrácia utečencov a iných migrantov;
22. nabáda členské štáty, aby uznali úlohu umenia a kultúry pri podpore zdravého životného štýlu, duševného zdravia a kvality života jednotlivcov a celej spoločnosti; zdôrazňuje význam kultúrnych a umeleckých iniciatív zameraných na zlepšenie zdravia a kvality života osôb so zdravotným postihnutím; vyjadruje poľutovanie nad ujmom spôsobenou prerušením týchto aktivít počas pandémie COVID-19; vyzýva preto členské štáty, aby zahrnuli umenie a kultúru ako súčasť komplexných opatrení psychosociálnej podpory pre najzraniteľnejšie a znevýhodnené skupiny a komunity;
23. zdôrazňuje zásadný význam kultúry pre rozvoj identity a individuálneho prejavu, najmä pre osoby, ktoré sú často obeťami diskriminácie, napríklad ženy, etnické a iné menšiny, osoby so zdravotným postihnutím a príslušníkov komunity LGBTIQ+, ako aj pre rozvoj porozumenia spoločnosti a medzikultúrnych kompetencií, čo prispeje k boju proti nenávisti a rasizmu a k budovaniu mierových spoločností;
24. zdôrazňuje význam kultúry pre celoživotné vzdelávanie ľudí všetkých vekových kategórií; vyjadruje znepokojenie nad bežným zužovaním učebných osnov, ktoré majú tendenciu odsúvať umenie a umelecké disciplíny na vedľajšiu koľaj v porovnaní s inými predmetmi; pripomína význam komplexných a dobre štruktúrovaných učebných osnov, ktoré zahŕňajú umenie a umelecké disciplíny, s cieľom posilniť zodpovednosť a schopnosť jednotlivca zapájať sa do kultúrnych aktivít, a trvá na tom, že je potrebné podporovať príslušné zručnosti; naliehavo preto vyzýva členské štáty, aby vyčlenili primerané finančné a ľudské zdroje a stimuly pre umenie a umelecké disciplíny ako učebné osnovy, ako aj mimoškolské aktivity na všetkých stupňoch vzdelávania a aby vzdelávali pedagógov o význame a sile kultúry pre spoločnosť a celkový blahobyt; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby zanechala „prístup STEM“ a namiesto toho plne prijala „prístup STEAM“ (veda, technológia, inžinierstvo, umenie a matematika);

25. súbežne s prácou na pokračujúcej profesionalizácii kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu vyzýva na vypracovanie stratégií na podporu mnohých amatérskych umelcov v Európe;
26. pripomína, že cezhraničná mobilita zostáva základnou zložkou kariéry umelcov a pracovníkov v oblasti kultúry, a to aj pre umelcov a pracovníkov v oblasti kultúry, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín; zdôrazňuje preto význam vzájomného uznávania a cezhraničnej prenosnosti umeleckých schopností a tvorivých zručností a kvalifikácií s cieľom uľahčiť ju; pripomína, že finančné nástroje, ktoré podporujú a zvyšujú možnosti medzinárodnej mobility, by mali tiež podporovať rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom umelcov a kultúrnych pracovníkov a v čo najväčšej miere stimulovať environmentálne a sociálne udržateľnú mobilitu;
27. zdôrazňuje význam mobility študentov a mladých odborníkov v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle s cieľom umožniť širšie a diverzifikovanejšie vzdelávanie, poskytnúť konkrétnejšie a atraktívnejšie kariérne vyhliadky a predstaviť širokú a rôznorodú škálu kultúrnych činností; nabáda Komisiu a členské štáty, aby na tento účel zabezpečili lepšie možnosti mobility, a to aj prostredníctvom programu Erasmus+ a iných európskych a vnútroštátnych iniciatív;
28. vyzýva Komisiu, aby na základe úspechu iniciatívy DiscoverEU, bezplatných lístkov InterRail pre mladých ľudí, zvažila vytvorenie akcie v rámci programu Erasmus+, na základe ktorej by mladí Európania získali cestovný poukaz na návštevu a objavovanie Svätajakubskej cesty a ďalších európskych kultúrnych trás;
29. pripomína Komisii a členským štátom záväzky, ktoré EÚ vyjadrila ratifikáciou Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov z roku 2005, najmä pokiaľ ide o výmeny v oblasti mobility a uľahčenie cestovania do členských štátov v súlade s preferenčným zaobchádzaním s umelcami a inými odborníkmi a kultúrnymi pracovníkmi, ako aj s kultúrnym tovarom a službami z rozvojových krajín; vyzýva Komisiu, aby navrhla spôsoby, ako uľahčiť mobilitu kultúrnych pracovníkov z tretích krajín, najmä z krajín globálneho Juhu, prostredníctvom vhodných inštitucionálnych a právnych rámcov vrátane zjednodušenia vízového režimu;
30. víta vytvorenie programu mobility Kultúra hýbe Európou pre odborníkov v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle v rámci programu Kreatívna Európa; zdôrazňuje, že tento program bude môcť naplno rozvinúť svoj potenciál, ak bude v budúcnosti podporovaný primeraným rozpočtom a ak bude môcť osloviť širšie publikum; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že v prípade mobility stále existujú administratívne, administratívne, finančné a jazykové prekážky a žiada, aby tento program odstránil pretrvávajúce štrukturálne prekážky umeleckej a kultúrnej mobility; vyzýva na podporu cezhraničných prístupov ku kultúre a hľadanie partnerov na vytvorenie veľkých európskych a medzinárodných kultúrnych koprodukcí a rezidenčných programov s cieľom podporiť mobilitu umelcov a tvorcov posilnením spolupráce medzi všetkými zúčastnenými aktérmi a výmenou najlepších postupov, a to aj s krajinami mimo EÚ;
31. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie o poskytovanie kvalitných informácií o mobilite a výmenných programoch pre umelcov a iných kultúrnych pracovníkov a odborníkov, ako aj o materiálnu podporu na riešenie všetkých

druhov prekážok mobility v rámci kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu vrátane administratívnych, finančných a jazykových prekážok, ako aj prekážok súvisiacich so zdravotným postihnutím;

Dimenzia „Hospodárska činnosť“

32. domnieva sa, že pre pracovníkov v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle, ktorých tvrdo zasiahla pandémia COVID-19, musí byť skutočná a cielená európska obnova prínosom, najmä vzhľadom na skutočnosť, že toto atypické odvetvie tvoria väčšinou jednotlivci, ako aj malé organizácie a mikro organizácie a podniky, ktoré pracujú na základe atypických systémov zamestnávania na čiastočný úväzok alebo na základe projektov a sú závislé od nepravidelných príjmov a nemajú dlhodobú finančnú predvídateľnosť; vyzýva členské štáty, aby vyčlenili 2 % svojho rozpočtu na kultúru, ako to Európsky parlament už viackrát požadoval;
33. víta podporu Komisie členskými štátmi pri zabezpečovaní spravodlivého odmeňovania a zlepšovaní sociálno-ekonomických podmienok umelcov a tvorcov prostredníctvom všeobecných dialógov a dialógov pre jednotlivé odvetvia; zdôrazňuje, že okrem opatrení na podporu hospodárskej obnovy kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu by sa podpora z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti mala použiť najmä na zlepšenie pracovných podmienok, odbornú prípravu, zvyšovanie a rekvalifikáciu a zlepšovanie zručností odborníkov v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle, aby sa udržal krok s prebiehajúcimi štrukturálnymi zmenami v týchto odvetviach;
34. pripomína však, že táto rôznorodosť verejných investícií vedie k obnove kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu rôznym tempom, čo spôsobuje značné rozdiely v kultúrnom ekosystéme EÚ, ktorý potrebuje stabilnú a spoľahlivú štruktúru a financovanie, a v konečnom dôsledku ohrozuje kultúrnu rozmanitosť Európy; zdôrazňuje, že pri obnove kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu sa musí zohľadniť prebiehajúce úsilie o väčšiu udržateľnosť a digitalizáciu, ako aj zlepšenie pracovných podmienok a podmienok odmeňovania pracovníkov v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle s cieľom prekonať štrukturálne problémy, ktoré existovali už pred pandémiou COVID-19;
35. pripomína Komisii opakované výzvy Parlamentu na predloženie návrhu európskeho štatútu umelca, ktorý by stanovil spoločný rámec pre primerané, spravodlivé a transparentné pracovné podmienky a minimálne normy spoločné pre všetky krajiny EÚ vrátane spravodlivého odmeňovania pri plnom rešpektovaní zodpovednosti členských štátov a EÚ v oblasti trhu práce a kultúrnej politiky s cieľom zlepšiť sociálno-ekonomické podmienky všetkých pracovníkov v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle vo všetkých členských štátoch a zabezpečiť základné podmienky, ktoré de facto zaručujú skutočnú tvorivosť a slobodu prejavu; očakáva uverejnenie príslušnej správy o otvorenej metóde koordinácie, ktoré sa očakáva v polovici roka 2023; žiada, aby sa náležite zohľadnili príspevky príslušných organizácií občianskej spoločnosti vrátane sociálnych partnerov v otázkach týkajúcich sa sociálnej ochrany s cieľom zabezpečiť vhodné nadväzujúce opatrenia v tejto oblasti;
36. okrem toho vyzýva všetky členské štáty, aby implementovali smernicu (EÚ) 2019/790 o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu²³, a vyzýva tie členské štáty, ktoré tak

²³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach

ešte neurobili, aby smernicu transponovali do svojich vnútroštátnych právnych predpisov a zaručili spravodlivé, náležité a primerané odmeny autorom a výkonným umelcom; vyzýva Komisiu, aby podporila úsilie o transpozíciu a vykonávanie;

37. s poľutovaním konštatuje, že postupy podávania žiadostí o financovanie EÚ vrátane postupov v rámci programu Kreatívna Európa sú často ešte stále príliš zaťažujúce a vytvárajú zbytočné prekážky pre všetkých potenciálnych príjemcov, najmä pre mikroorganizácie a malé organizácie v rámci kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu, ktorých administratívne kapacity sú obmedzené, a že sa to týka organizácií v Európe aj v tretích krajinách; vyzýva preto Komisiu, aby sa usilovala o zvýšenie informovanosti o rôznych možnostiach financovania a ďalej zjednodušila tieto postupy s cieľom umožniť prístup k finančným prostriedkom EÚ pre širšiu skupinu a spektrum organizácií vrátane malých a stredných organizácií v najviac znevýhodnených oblastiach;
38. žiada Komisiu, aby pri zjednodušovaní týchto postupov uplatňovala zásadu viacjazyčnosti a kultúrnej rozmanitosti a umožnila podávanie žiadostí v ďalších jazykoch, počnúc európskymi jazykmi, aby sa poskytla spravodlivá šanca organizáciám a jednotlivcom, ktorí nemajú kapacity alebo prostriedky na zabezpečenie prekladu do angličtiny;
39. víta nedávne vytvorenie tzv. kaskádového financovania ako prostriedku na lepšie oslovenie všetkých príjemcov, najmä jednotlivcov a malých a stredných organizácií; vyzýva Komisiu, aby takéto systémy ďalej rozvíjala vo všetkých programoch, ktoré sú relevantné pre kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel; odporúča Komisii, aby pri vytváraní takýchto systémov, ktoré zahŕňajú sprostredkovateľské organizácie, zvažila otázky možného konfliktu záujmov medzi sprostredkovateľom a konečnými príjemcami, režijné náklady sprostredkovateľov na logistiku a správu grantov a kritériá výberu a konečné hodnotenia grantov;
40. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že kultúrne politiky a iniciatívy EÚ a členských štátov budú mať dostatočné financovanie, ľahší prístup k úverom a kapacity, najmä v období vážnych hospodárskych ťažkostí, aby sa prekonal prístup krízového riadenia a namiesto toho sa prijala dlhodobá stratégia pre kultúrne politiky;
41. pripomína kľúčový cieľ Komisie, ktorým je sprevádzať rozvoj tvorivých partnerstiev medzi kultúrnymi a inými odvetviami;
42. vyzdvihuje úspech iniciatívy Európske hlavné mestá kultúry, pokiaľ ide o rozvoj miest a regiónov v celej EÚ a pridružených krajinách; zdôrazňuje potrebu dodatočného financovania iniciatívy Európske hlavné mestá kultúry (EHMK), keďže pandémia COVID-19 a následná rastúca inflácia výrazne zhoršili rámcové podmienky na realizáciu EHMK; víta Monitor kultúrnych a tvorivých miest Komisie, ktorý vypracovalo Spoločné výskumné centrum a ktorý prispieva k objektívnemu hodnoteniu kultúrnych a prírodných hodnôt regiónov a miest na základe prepojenia kultúry a cestovného ruchu; nabáda Komisiu, aby nadviazala na politický projekt Kultúrne a kreatívne priestory a mestá s cieľom podporiť kultúrnu účasť a spoločenskú a mestskú

súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES (Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 92).

obnovu;

43. odporúča Komisii a členským štátom, aby vychádzali z odporúčaní správy OMK o udržateľnom kultúrnom cestovnom ruchu s cieľom zabezpečiť správnu rovnováhu medzi ochranou a zachovaním kultúrneho dedičstva na jednej strane a zlepšením prístupu návštevníkov a zariadení na strane druhej; zároveň naliehavo vyzýva členské štáty, aby boli naďalej ostražité, pokiaľ ide o riziká masového cestovného ruchu pre kultúrne dedičstvo, ako aj prírodné ekosystémy, a zdôrazňuje, že je potrebné nájsť rovnováhu medzi rastom a rozvojom odvetvia cestovného ruchu v mestách, ktoré sú umeleckými a turistickými destináciami, a kvalitou života občanov, ktorí tam trvalo žijú;
44. uznáva významný prínos iniciatívy Nový európsky Bauhaus (NEB) ako kreatívnej, interdisciplinárnej a transdisciplinárnej iniciatívy, ktorej cieľom je dosiahnuť ciele novej Európskej zelenej dohody prepojením sveta vedy, techniky, umenia a kultúry a začlenením environmentálnej udržateľnosti do všetkých politík EÚ; pripomína, že táto iniciatíva by mala byť založená na inovácii na všetkých úrovniach a na aktívnej účasti a zmysluplnom zapojení všetkých ľudí vrátane ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia a miestnych spoločností; zdôrazňuje, že nový pracovný plán Rady pre kultúru by mal odrážať význam iniciatívy Nový európsky Bauhaus vrátane jej vonkajšieho rozmeru s jasnými cieľovými výstupmi; opätovne vyzýva Komisiu, aby čo najskôr predložila návrh, aby sa z iniciatívy Nový európsky Bauhaus stal do nasledujúceho VFR nový samostatný program EÚ, financovaný z nových prostriedkov;
45. zdôrazňuje obrovský prínos umenia a kultúry k zvyšovaniu informovanosti o sociálnych otázkach, otázkach životného prostredia, klímy a udržateľnosti a ich sociálneho rozmeru a k inšpirovaniu pozitívnych zmien správania; pripomína najmä, že tradičné poznatky, ktoré sú súčasťou kultúrneho dedičstva, sú kľúčom k posilneniu úsilia o zmiernenie zmeny klímy a prispôsobenie sa jej; preto vyzýva Komisiu, aby užšie spolupracovala s členskými štátmi a občianskou spoločnosťou a národnými a miestnymi organizáciami na zvyšovaní povedomia občanov o tejto téme a aby poskytla osobitné finančné prostriedky na takéto kultúrne iniciatívy prostredníctvom synergii s inými špecializovanými programami, fondmi a politikami EÚ;
46. nabáda Komisiu, Európsku službu pre vonkajšiu činnosť a členské štáty, aby navrhli svoje kultúrne programy v súlade so zásadami environmentálnej udržateľnosti a boja proti klimatickej kríze a aby posúdili environmentálny vplyv všetkých projektov financovaných EÚ v priebehu celého ich životného cyklu; odporúča zainteresovaným stranám a príjemcom finančných prostriedkov EÚ, aby sa pri navrhovaní, plánovaní a realizácii svojich projektov snažili uplatňovať metódy a prístupy, ktoré sú najšetrnejšie k životnému prostrediu;
47. víta správu otvorenej metódy koordinácie s názvom Strengthening Cultural Heritage Resilience for Climate Change – Where the European Green Deal meets Cultural Heritage (Posilnenie odolnosti kultúrneho dedičstva voči zmene klímy – Európska zelená dohoda v súlade s kultúrnym dedičstvom) a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby aktívne nadviazali na odporúčania a využili príklady najlepších postupov;
48. poukazuje na to, že pri obnove kultúrneho dedičstva a tradičných budov by sa mala venovať osobitná pozornosť otázkam udržateľnosti; uznáva potenciál NEB prispievať k

ochrane a obnove miest a ich kultúrneho dedičstva v prípade katastrof spôsobených prírodnými rizikami a nebezpečenstvami spôsobenými ľudskou činnosťou; zdôrazňuje potrebu ďalšej výmeny najlepších postupov medzi členskými štátmi, ako aj s tretími krajinami v oblasti ochrany, zachovania a obnovy kultúrneho dedičstva vrátane inovačných opatrení na zlepšenie energetickej účinnosti existujúcich budov pri súčasnom zachovaní ich architektonického záujmu alebo historického charakteru, pričom sa osobitne zohľadní autenticita a kvalita konečného výsledku obnovy, aby sa predišlo narušeniu fyzickej integrity, architektonickej súdržnosti, historického charakteru alebo hodnoty historických alebo umeleckých budov alebo historických centier v súlade s príslušnými vnútroštátnymi predpismi o ochrane a Benátskou chartou o zachovaní a obnove pamiatok a lokalít z roku 1964;

49. pripomína článok 3 Zmluvy o Európskej únii, v ktorom sa stanovuje, že EÚ musí zabezpečiť zachovávanie a zveľaďovanie európskeho kultúrneho dedičstva; vyzýva preto Komisiu, aby tento prvoradý aspekt zohľadnila pri svojom rozhodovaní o zaradení olova do zoznamu látok podliehajúcich autorizácii v prílohe XIV k nariadeniu o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH); opakuje, že takéto opatrenie by mohlo viesť k zatvoreniu alebo premiestneniu mnohých remeselných podnikov v takých oblastiach, ako je napríklad vitrážový priemysel, a v konečnom dôsledku by mohlo mať vplyv na obnovu rozsiahleho dedičstva Únie, ako aj na zánik mnohých tradičných poľnohospodárskych produkcií; trvá na tom, že je potrebné zosúladiť požadovanú úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia so zachovaním európskeho dedičstva, a žiada o trvalé vyňatie kultúrneho odvetvia z uvedeného nariadenia;
50. vyzýva Komisiu a ESVC, aby posilnili spoluprácu s Radou Európy, a to aj v súvislosti s kultúrnymi trasami, s cieľom podporovať základné hodnoty kultúrnej rozmanitosti, medzikultúrny dialóg a trvalo udržateľný územný rozvoj menej známych destinácií a zároveň zachovať, chrániť a obnovovať kultúrne a prírodné dedičstvo týchto lokalít;
51. uznáva digitalizáciu ako prostriedok maximalizácie prínosov kultúrneho dedičstva; zdôrazňuje výzvy, ktoré digitalizácia kladie na kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel a ich potrebu neustále prehodnocovať a pretvárať obchodné modely, ako aj potrebu rekvalifikácie pracovníkov v kultúrnych a kreatívnych odvetviach a priemysle; zdôrazňuje význam zaručeného financovania udržateľnej digitalizácie, uchovávanía a online dostupnosti kultúrneho a kreatívneho obsahu a nášho európskeho kultúrneho dedičstva; pripomína, že je dôležité investovať do digitálnej gramotnosti pre všetkých, a to aj ako prostriedku na využívanie kultúry;
52. žiada Komisiu a členské štáty, aby pri digitalizácii kultúrneho dedičstva zohľadnili vývoj metaverza a aby chránili európske kultúrne dedičstvo, keď sa virtuálne reprodukuje alebo akýmkoľvek spôsobom prenáša do metaverza;
53. poukazuje najmä na pozitívny prínos centier digitálnych inovácií EÚ a kreatívnych inovačných laboratórií, ktoré podporujú európske kultúrne a kreatívne odvetvia a priemysel v ich inovačnej kapacite v digitálnej a audiovizuálnej oblasti;
54. víta začlenenie klastra „Kultúra, kreatívna a inkluzívna spoločnosť“ do programu Horizont Európa a zvýšenie počtu výziev na výskum a inovácie v oblasti kultúrneho dedičstva a kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu a víta nedávne spustenie

nového znalostného a inovačného spoločenstva (ZIS) Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) pre kultúru a kreativitu; očakáva výsledky týchto výziev na predkladanie návrhov, najmä prínos výskumu a inovácií k rozvoju európskych medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry;

55. vyzýva Komisiu, aby chránila európske duševné vlastníctvo v digitalizovanom prostredí, pretože toto vlastníctvo si musí zachovať svoj európsky charakter;
56. vyjadruje poľutovanie nad postupným zánikom kultúrneho materiálu v papierovej podobe a nad dôsledkami, ktoré má tento trend na vydavateľský sektor, najmä na malé a stredné vydavateľstvá a kníhkupectvá;

Vonkajší rozmer a medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry

57. domnieva sa, že kultúra a medzikultúrny dialóg významne prispievajú k posilneniu vzájomného porozumenia v rámci spoločnosti a medzi rôznymi spoločnosťami a k obnoveniu komunikácie za jazykovými hranicami na medzinárodnej scéne v náročných globálnych kontextoch, čím sa preukazuje hodnota, rešpekt a podpora kultúrnej rozmanitosti a ľudských práv; zdôrazňuje úlohu EÚ pri podpore nepretržitého dialógu o kultúrnych politikách medzi jej členskými štátmi a tretími krajinami a vyzýva členské štáty, aby v dôsledku toho zabezpečili primerané financovanie s cieľom posilniť medzinárodnú kapacitu EÚ v oblasti kultúry a umožniť európskym kultúrnym a kreatívnym odvetviám a priemyslu vrátane menších organizácií a umelcov, aby sa stali aktívnymi na medzinárodnej úrovni;
58. odsudzuje využívanie kultúry, a to aj prostredníctvom svojich kultúrnych a vzdelávacích inštitúcií, najmä autoritatívnymi vládami, ktoré sa pokúšajú nanovo vymedziť medzinárodné pravidlá a hodnoty spochybňovaním ich univerzálnosti a uplatňovať svoj politický vplyv porušovaním umeleckej a akademickej slobody;
59. zdôrazňuje potenciál medzinárodných kultúrnych vzťahov EÚ v boji proti dezinformáciám v tretích krajinách a zahraničnému zasahovaniu do EÚ a nepriateľským prejavom proti EÚ v neliberálnych a autoritárskych režimoch; vyzýva ESVČ, aby analyzovala výskyt a vplyv škodlivých štátnych aktérov v európskych medzinárodných kultúrnych vzťahoch, do ktorých je EÚ zapojená;
60. poukazuje na rozdiel medzi „kultúrnymi vzťahmi EÚ“ a „kultúrnou diplomaciou EÚ“ z hľadiska rozhodovacích procesov, tvorby a realizácie programov a celkovej filozofie; zdôrazňuje, že oba prístupy môžu existovať súčasne a môžu sa navzájom dopĺňať, ale každý z nich slúži na iný účel;
61. vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom jasnej a ucelenej stratégie EÚ pre medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry; dôrazne vyzýva Komisiu a ESVČ, aby si pravidelne vymieňali postupy a získané skúsenosti a aby v spolupráci s klastrami národných kultúrnych inštitútov Európskej únie (EUNIC) a organizáciami občianskej spoločnosti v tretích krajinách vypracovali koherentné stratégie založené na spoločne zdieľanom chápaní toho, čo predstavujú medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry, vrátane krokov na ich vykonávanie a prispôbených usmernení pre činnosti v oblasti kultúrnych vzťahov, ktoré majú vykonávať delegácie EÚ v tretích krajinách a diplomatické zastúpenia členských štátov; odporúča, aby tieto stratégie zahŕňali investície do zviditeľnenia spoločného kultúrneho dedičstva EÚ a jeho prínosu k

podpore demokracie a hodnôt a do strategickej komunikácie o ňom;

62. zdôrazňuje, že EÚ sa musí angažovať v medzinárodných vzťahoch v oblasti kultúry s využitím svojich vlastných nástrojov s cieľom prezentovať kultúrny obraz EÚ na globálnej scéne, ktorý je väčší ako súčet jej častí, a tým dopĺňať prácu kultúrnych inštitútov členských štátov v zahraničí; požaduje vytvorenie vlastného autonómneho súboru nástrojov EÚ pre jej medzinárodné kultúrne vzťahy a kultúrnu diplomáciu, ktorý bude vychádzať zo skúseností a partnerstiev siete EUNIC a kultúrnych inštitútov členských štátov v zahraničí, ako aj s občianskou spoločnosťou a kultúrnymi sektormi tretích krajín; zdôrazňuje, že každý takýto súbor nástrojov by mal byť zameraný na realizáciu činností na podporu európskej kultúry v zahraničí, ako aj na poskytovanie technickej a materiálnej podpory pri budovaní kapacít a finančnej podpory kultúrnych a kreatívnych odvetví v tretích krajinách, a preto by mal mať dostatočné vlastné zdroje a finančné prostriedky;
63. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby vypracovali štúdiu s cieľom posúdiť, či je možné zaviesť kapitolu týkajúcu sa medzinárodných vzťahy v oblasti kultúry v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) – Globálna Európa, alebo posilniť vonkajší rozmer programu Tvorivá Európa, a to prípadne vytvorením časti venovanej financovaniu projektov týkajúcich sa medzinárodných vzťahy v oblasti kultúry; naliehavo vyzýva Komisiu a ESVČ, aby na tento účel poskytli nové finančné prostriedky a zabezpečili, aby sa všetky nové opatrenia nefinancovali na úkor existujúcich programov;
64. naliehavo vyzýva členské štáty, Komisiu a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby zdvojnásobili úsilie o dosiahnutie spoločných pozícií EÚ v rámci multilaterálnych fór a sietí a aby v prípade potreby vystupovali jednotne v otázkach, ktoré majú vplyv na medzinárodné kultúrne vzťahy;
65. zdôrazňuje, že je potrebné, aby bola EÚ v plnej miere prítomná na kultúrnych podujatiach na celom svete, najmä na tých, ktoré majú globálny charakter, ako je svetová výstava EXPO; žiada, aby EÚ mohla usporiadať svetovú výstavu, ktorá by sa mohla konať v rôznych členských štátoch;
66. víta odporúčania, ktoré v rámci štruktúrovaného dialógu zverejnila iniciatíva Voices of Culture, týkajúce sa medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry, a vyzýva Komisiu, ESVČ a členské štáty, aby ich náležite zohľadnili pri vypracúvaní svojich stratégií medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry; naliehavo vyzýva najmä Komisiu, ESVČ a členské štáty, aby pri budovaní svojich kultúrnych vzťahov s tretími krajinami uplatňovali prístup zdola nahor, ľudské práva a prístup vychádzajúci z medzil'udských vzťahov a aby navrhovali a realizovali svoju stratégiu a programovanie projektov medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry a pritom zohľadňovali potreby a požiadavky svojich partnerských krajín a miestnych komunít a zároveň ich považovali za rovnocenných partnerov; zdôrazňuje, že takéto stratégie by mali reagovať na potreby a špecifickú politickú a sociálno-ekonomickú situáciu každej partnerskej krajiny alebo regiónu, a nie byť výsledkom univerzálneho prístupu; požaduje primerané financovanie medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry v súčasných programoch v oblasti kultúry a vzdelávania, a to prostredníctvom geografických a tematických programov NDICI; konštatuje, že spolupráca s miestnymi organizáciami vrátane medzikultúrnych a medzináboženských aktérov je nevyhnutná na posilnenie vzťahov založených na

spoločných hodnotách, ako sú mier, tolerancia a vzájomné porozumenie, a na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti projektov financovaných EÚ;

67. oceňuje prácu, ktorú vykonali kultúrne inštitúty a organizácie členských štátov a klastre EUNIC v tretích krajinách; podporuje ich ďalšiu spoluprácu a rozvoj ich siete s miestnymi organizáciami občianskej spoločnosti, pričom osobitnú pozornosť treba venovať menším členským štátom a členským štátom s obmedzenou alebo žiadnou kultúrnou viditeľnosťou v zahraničí a ich potrebám kultúrnej reprezentácie;
68. víta skutočnosť, že viaceré útvary Komisie a ESVČ sa zapájajú do prierezovej práce v oblasti medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby zlepšili mechanizmy koordinácie medzi dotknutými subjektmi, a to aj prostredníctvom vytvorenia súdržnejších a racionálnejších pracovných metód, aby sa maximalizovala účinnosť, zabránilo prekryvaniu činností a zabezpečila inštitucionálna pamäť;
69. víta vytvorenie kontaktných miest pre kultúru v delegáciách EÚ; nabáda delegácie EÚ, aby posilnili ich úlohu, podporili ich kapacity a začlenili ich do svojich politických tímov, a do tímov pre komunikáciu a podujatia; požaduje pridelenie potrebných rozpočtových a personálnych zdrojov tímom EÚ pre medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry a kultúrnu diplomaciu v ústrediach Komisie a ESVČ, ako aj v delegáciách EÚ s cieľom uľahčiť a posilniť kultúrnu spoluprácu so všetkými príslušnými miestnymi aktérmi vrátane verejných inštitúcií, organizácií občianskej spoločnosti a akademickej obce v tretích krajinách;
70. nabáda členské štáty a ESVČ, aby do odbornej prípravy všetkých svojich diplomatických pracovníkov začlenili problematiku kultúrnych politík, medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry a kultúrnej diplomacie s cieľom zvýšiť informovanosť diplomatov o medzinárodných vzťahoch v oblasti kultúry ako kľúčovej, nezávislej oblasti v rámci verejnej diplomacie a vybudovať príslušné politické právomoci v rámci medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry a kultúrnej diplomacie; očakáva výsledky novovzniknutej európskej diplomatickej akadémie založenej na pilotnom projekte Európskeho parlamentu a novembrové zverejnenie štúdie uskutočniteľnosti, ktorej vypracovanie si objednala ESVČ;
71. víta prvé výsledky prípravnej akcie iniciatívy Európske kultúrne priestory; zdôrazňuje pozitívne výsledky inovatívnych modelov spolupráce, ktoré realizovali partneri projektu na základe výzvy na predkladanie nápadov, ktoré boli spoločne vytvorené s miestnymi zainteresovanými stranami v duchu rovnocenného partnerstva; vyzýva Komisiu, aby túto veľmi úspešnú akciu naďalej financovala; nabáda kultúrne subjekty v EÚ a tretích krajinách, aby preskúmali možnosti ďalšej spolupráce, ako napríklad spoločná tvorba umeleckých diel a medzinárodných koprodukcí, s cieľom podporiť vzájomné medzijazykové a cezhraničné porozumenie;
72. zdôrazňuje, že EÚ má potenciál posilniť svoje medzinárodné partnerstvá v oblasti kultúrnej spolupráce prostredníctvom svojich najvzdialenejších regiónov a zámorských krajín a území, ktoré sa nachádzajú na geografickej, kultúrnej a jazykovej križovatke po celom svete; vyzýva EÚ, aby navrhla projekty medzinárodnej kultúrnej spolupráce zahŕňajúce najvzdialenejšie regióny a zámorské krajiny a územia s cieľom podporiť regionálnu integráciu a budovať nové partnerstvá s partnerskými krajinami;
73. trvá na tom, že je potrebné zintenzívniť boj proti nedovolenému obchodovaniu s

kultúrnymi objektmi; víta nedávnu konzultáciu Komisie o príprave nového akčného plánu, ktorý má poskytnúť jasný, komplexný a účinný rámec pre príspevok EÚ k boju proti nedovolenému obchodovaniu s kultúrnymi objektmi, zameraný na narušenie trestnej činnosti a ochranu kultúrneho dedičstva na jednotnom trhu, ako súčasť stratégie EÚ proti organizovanej trestnej činnosti; žiada lepšiu spoluprácu medzi EÚ a tretími krajinami v oblasti zachovania a ochrany kultúrneho dedičstva a boja proti nedovolenému obchodovaniu s kultúrnymi objektmi;

74. pripomína, že archeologické a kultúrne dedičstvo je neoddeliteľnou súčasťou národnej identity; odsudzuje preto nezákonné odstraňovanie predmetov kultúrnej hodnoty a obchodovanie s nimi; víta úsilie niektorých členských štátov o navrátenie kultúrnych diel a artefaktov na miesta ich pôvodu v rámci ich stratégie vonkajšej politiky a s cieľom podporiť vzájomné porozumenie kultúrneho dedičstva, ako aj rozvoj autonómnych kultúrnych politík v tretích krajinách; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby aktívne podporovali tieto členské štáty v ich rokovacích procesoch s tretími krajinami v rámci holistického prístupu a aby aktívne podporovali úsilie členských štátov, pokiaľ ide o ochranu a odškodnenie ich kultúrneho a historického dedičstva, v súlade s vyhlásením MONDIACULT 2022;
75. pripomína, že je dôležité podporovať kultúru ako sprostredkovateľa udržateľného rozvoja, ktorý prináša vysoký potenciál pre sociálny a hospodársky rast; vyzýva Komisiu, aby uľahčila prínos kultúrnych subjektov a organizácií občianskej spoločnosti k udržateľnému rozvoju prostredníctvom ich aktívnej účasti na pravidelnom dialógu, profesionálnych sieťach a partnerstvách viacerých zainteresovaných strán, ako aj prostredníctvom opatrení financovaných z nástroja NDICI – Globálna Európa v oblasti kultúry; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby monitorovali stav vykonávania opatrení v oblasti medzinárodnej kultúrnej spolupráce a výsledky, ktoré v tejto súvislosti dosiahol nástroj NDICI, a pravidelne o nich informovali Európsky parlament;
76. pripomína, že v rámci cieľov udržateľného rozvoja sú podpora a ochrana kultúry cieľom samým osebe, najmä ako je zakotvené v cieľoch 4.7, 8.9 a 11.4, a zároveň kľúčovým faktorom prispievajúcim k vykonávaniu Agendy 2030 OSN; zdôrazňuje prierezovú povahu kultúry a kultúrnych projektov, ktorá im umožňuje pozitívne prispievať k dosahovaniu všetkých cieľov udržateľného rozvoja; vyzýva Komisiu, delegácie EÚ v tretích krajinách a členské štáty, aby ďalej skúmali prepojenia medzi kultúrou a kultúrnymi politikami a dosahovaním všetkých cieľov trvalo udržateľného rozvoja, a to aj prostredníctvom účasti umelcov a pracovníkov v oblasti kultúry na inkluzívnom dialógu, profesijných sieťach, výmenách a partnerstvách viacerých zainteresovaných strán a podpory organizácií občianskej spoločnosti; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby organizovali viac brífingov a výmen názorov a postupov s cieľom zabezpečiť riadne vykonávanie týchto spoločných priorít;
77. zdôrazňuje potenciál kultúry a hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva ako vektora komunikácie, výmeny a mieru, ktorý podporuje zmierenie a predchádzanie konfliktom; v tejto súvislosti podporuje posilnenú spoluprácu s UNESCO v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva a vysielania vyšetrovacích misií;
78. žiada Komisiu, aby dôrazne odsúdila ničenie historického, umeleckého a kultúrneho dedičstva v nedávnych konfliktoch, ako aj systematické a politicky alebo ideologicky cieleňé ničenie historického, umeleckého a kultúrneho dedičstva, ako aj likvidáciu

identity a kultúry suverénnych štátov, národov alebo menších; pripomína, že ničenie kultúrneho dedičstva môže predstavovať vojnový zločin a porušenie ľudských práv, a v tejto súvislosti pripomína záväzky členských štátov týkajúce sa zodpovednosti za ochranu, a to aj v súvislosti s ochranou kultúrneho dedičstva po ozbrojených konfliktoch, ako aj počas nich; vyzýva na začlenenie ochrany kultúrneho dedičstva do misií a operácií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ poskytovaním pomoci a odbornej prípravy miestnym partnerom pri riešení bezpečnostných výziev týkajúcich sa kultúrneho dedičstva; vyzýva na cielené sankcie voči jednotlivcom a subjektom zodpovedným za ničenie kultúrneho dedičstva, jeho poškodzovanie alebo obchodovanie s ním, čo je dôležitým krokom pri odrádzaní od takýchto činov a pri vyvodzovaní zodpovednosti voči zodpovedným osobám;

79. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby partnerom v členských štátoch a tretích krajinách poskytovali technickú a materiálnu pomoc pri zvyšovaní informovanosti a rozvoji potrebných zručností a vedomostí na ochranu a správu kultúrneho dedičstva, a to aj prostredníctvom spolupráce s mládežníckymi organizáciami a vzdelávacími inštitúciami v tretích krajinách;
80. upozorňuje Komisiu, ESVČ, delegácie EÚ v tretích krajinách a členské štáty, že z obnovy vojnou zničených lokalít kultúrneho dedičstva v tretích krajinách financovanej EÚ by nemali mať prospech bojujúce strany, ktoré sú obvinené z porušovania ľudských práv, nemali by legitimizovať autoritárske režimy ani normalizovať vzťahy s nimi;
81. vyzýva členské štáty, aby pri schvaľovaní pracovného plánu pre kultúru na roky 2023 – 2026 náležite zohľadnili pozíciu Parlamentu;
 - o
 - o
 - o
82. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.

13.10.2022

STANOVISKO VÝBORU PRE ZAHRANIČNÉ VECI

pre Výbor pre kultúru a vzdelávanie

k vykonávaniu Novej európskej stratégie pre kultúru a stratégie EÚ pre medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry
(2022/2047(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Nacho Sánchez Amor

NÁVRHY

Výbor pre zahraničné veci vyzýva Výbor pre kultúru a vzdelávanie, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- so zreteľom na Dohovor UNESCO z roku 2005 o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov,
- so zreteľom na závery Rady z 23. mája 2018 o potrebe postaviť kultúrne dedičstvo do popredia v rámci všetkých politík EÚ¹,
- so zreteľom na závery Rady z 21. decembra 2018 o pracovnom pláne pre kultúru na roky 2019 – 2022²,
- so zreteľom na článok 8 ods. 2 Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu,
- so zreteľom na Dohovor z Nikózie o priestupkoch týkajúcich sa kultúrnych statkov,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 8. júna 2016 s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy (JOIN(2016)0029),
- so zreteľom na článok 167 ods. 3 a 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na dokument s názvom Spoločná vízia, spoločný postup – Silnejšia Európa: globálna stratégia pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie“, ktorú 28. júna 2016 predstavila podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,
- so zreteľom na závery Rady z 22. januára 2018 o integrovanom prístupe k vonkajším

¹ Ú. v. EÚ C 196, 8.6.2018, s. 20.

² Ú. v. EÚ C 460, 21.12.2018, s. 12.

konfliktom a krízam,

- so zreteľom na závery Rady zo 7. júna 2019 o strategickom prístupe EÚ k medzinárodným kultúrnym vzťahom a rámci pre činnosť³,
 - so zreteľom na závery Rady z 21. júna 2021 o prístupe EÚ ku kultúrnemu dedičstvu v konfliktoch a krízach,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 5. júla 2017 o stratégii EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy⁴,
 - so zreteľom na svoje uznesenia z 30. apríla 2015 o ničení kultúrnych pamiatok, ktorého sa dopúšťa ISIS/Dá'iš⁵, a z 10. marca 2022 o ničení kultúrneho dedičstva v Náhornom Karabachu⁶,
 - so zreteľom na spoločné usmernenia Európskej služby pre vonkajšiu činnosť a národných kultúrnych inštitútov EÚ uverejnené v januári 2021,
 - so zreteľom na prípravnú akciu s názvom Kultúra vo vonkajších vzťahoch EÚ a jej odporúčania,
 - so zreteľom na akčný plán EÚ na boj proti nedovolenému obchodovaniu s kultúrnymi objektmi,
 - so zreteľom na uznesenie CM/Res(2010)53 prijaté Radou Európy o vytvorení Rozšírenej čiastočnej dohody (EPA) s cieľom umožniť užšiu spoluprácu v oblasti kultúrnych trás,
- A. keďže kultúra má veľký potenciál presadzovať humanistické hodnoty EÚ, upevňovať jej identitu a prispievať k plneniu jej cieľov na celom svete;
- B. keďže kultúra je kľúčovým faktorom pri riešení hlavných globálnych výziev a ak je koncipovaná ako voľný tok myšlienok a výtvorov zdola nahor, je tiež základným nástrojom mieru a predchádzania konfliktom a zdrojom stability a obnovy v akomkoľvek nestabilnom kontexte;
- C. keďže kultúra je jednou z najcennejších hnacích síl sociálnej súdržnosti, medzikultúrnych stretnutí a udržateľného sociálneho, hospodárskeho a ľudského rozvoja a môže podporiť vzájomné porozumenie medzi ľuďmi a národmi na celom svete;
- D. keďže kultúra je hlboko zakorenená v miestnej realite a je kľúčovým určujúcim faktorom spoločenských a osobných väzieb v mnohých partnerských krajinách a regiónoch EÚ, a to aj v Afrike, Latinskej Amerike, Ázii a vo východnom a južnom susedstve EÚ; keďže hlbšie pochopenie tejto reality a jej plné zohľadnenie by mohlo prispieť k posilneniu komplexnosti a spravodlivosti partnerstiev EÚ a k zvýšeniu

³ Ú. v. EÚ C 192, 7.6.2019, s. 6.

⁴ Ú. v. EÚ C 334, 19.9.2018, s. 112.

⁵ Ú. v. EÚ C 346, 21.9.2016, s. 55.

⁶ Ú. v. EÚ C 347, 9.9.2022, s. 198.

celkovej účinnosti vonkajšej činnosti EÚ;

- E. keďže kultúrna rozmanitosť zohráva dôležitú úlohu pri presadzovaní ľudských práv, predchádzaní konfliktom, zmierení a boji proti extrémizmu; keďže úsilie EÚ o rozvíjanie perspektívnych medzinárodných kultúrnych vzťahov a kultúrnej diplomacie by sa malo zameriavať na podporu hodnôt, ako sú solidarita a bratstvo, so zapojením aktérov na všetkých úrovniach verejných inštitúcií a občianskej spoločnosti;
- F. keďže diaspóry tretích krajín v EÚ a európske diaspóry v tretích krajinách môžu byť dôležitými aktérmi pri posilňovaní kultúrnych vzťahov medzi EÚ a inými krajinami;
- G. keďže EÚ vytvorila v roku 1993 osobitný systém známy ako „kultúrna výnimka“ s cieľom chrániť kultúrne statky a služby pred pravidlami voľného obchodu, pretože kultúra by sa nemala vnímať ako komerčná komodita a nemala by podliehať potrebám trhu;
- H. keďže jasne cielené zdroje pre medzinárodné kultúrne vzťahy by výrazne posilnili ich schopnosť plne sa rozvíjať;
- I. keďže medzikultúrne vzťahy EÚ sú cennou súčasťou diplomatického súboru nástrojov;
- J. keďže EÚ sa musí angažovať v medzinárodných kultúrnych vzťahoch využívaním svojich vlastných nástrojov s cieľom formovať kultúrny obraz EÚ na celom svete a dopĺňať prácu kultúrnych inštitútov členských štátov v zahraničí, a musí na tento účel zabezpečiť dostatočné zdroje a finančné prostriedky;
- K. keďže v článku 167 ods. 3 ZFEÚ sa uvádza, že „Únia a členské štáty podporujú v oblasti vzdelávania a športu spoluprácu s tretími krajinami a príslušnými medzinárodnými organizáciami, najmä s Radou Európy“;
- L. keďže neliberálne a autoritárske režimy sa pokúšajú opätovne vymedziť medzinárodné pravidlá a hodnoty tým, že spochybňujú ich univerzálnosť a tvrdia, že sú zbraňou kultúrnej hegemonie EÚ; keďže tieto režimy sa pokúšajú vo svojom globálnom diskurze označovať EÚ za neokoloniálneho aktéra; keďže tieto režimy majú ďalekosiahly vplyv na celom svete a snažia sa nanovo vymedziť medzinárodné pravidlá a multilateralizmus; keďže tieto režimy pod zámienkou kultúrnej spolupráce vykonávajú operácie ovplyvňovania s cieľom formovať alebo dezorientovať európsku verejnú diskusiu, podkopávať európske demokratické hodnoty a zobrazovať samé seba v priaznivom svetle; keďže cestovanie do autoritárskych krajín na účel rozvoja kultúrnych projektov môže zainteresované strany v oblasti kultúry vystaviť škodlivým vplyvom; keďže v záujme boja proti tvrdeniam týchto režimov je potrebné, aby EÚ ďalej investovala do strategických komunikačných a zviditeľňujúcich kampaní na podporu spoločných hodnôt a kultúrneho dedičstva;
- M. keďže v kontexte konfliktov a vojen na celom svete došlo k útokom na kultúrne dedičstvo; keďže toto ničenie kultúrneho dedičstva zvyšuje zraniteľnosť komunít a obmedzuje uplatňovanie ich práva na slobodu viery, myslenia a prejavu; keďže úmyselné útoky na kultúrne dedičstvo v priebehu ozbrojených konfliktov sa podľa medzinárodného práva považujú za vojnové zločiny;
- 1. uznáva úsilie Komisie a Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) o vykonávanie

- spoločného oznámenia s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy, ktoré je príkladom pridanej hodnoty EÚ a presadzuje kultúrnu spoluprácu a vzťahy s partnerskými krajinami, ako aj ich úsilie o vytvorenie užšieho modelu spolupráce s členskými štátmi, národnými kultúrnymi inštitútmi EÚ (EUNIC), ako aj súkromnými a verejnými subjektmi z EÚ a jej partnerskými krajinami;
2. nabáda Komisiu a ESVČ, aby zväžili pridanú hodnotu zapojenia organizácií občianskej spoločnosti do snáh zameraných na podporu medzinárodných kultúrnych vzťahov EÚ, a aby motivovali k účinnému zapájaniu týchto aktérov v tomto smere;
 3. zdôrazňuje, že je potrebné posilniť synergie a komplementárnosť medzi opatreniami EÚ a jej členských štátov v tretích krajinách, a to aj prostredníctvom ich diplomatických a konzulárnych zastúpení a siete EUNIC;
 4. naliehavo vyzýva členské štáty, Komisiu a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby zdvojnásobili úsilie o dosiahnutie spoločných pozícií EÚ v rámci multilaterálnych fór a sietí a aby v prípade potreby vystupovali jednotne v otázkach, ktoré majú vplyv na medzinárodné kultúrne vzťahy;
 5. vyzýva Radu, ESVČ a Komisiu, aby začlenili kultúru ako strategický pilier do všetkých oblastí vonkajšej činnosti EÚ; podporuje začlenenie kultúry do všetkých existujúcich a budúcich dvojstranných a mnohostranných dohôd, s náležitým ohľadom na záväzky prijaté v rámci Dohovoru UNESCO o kultúrnej rozmanitosti; nabáda členské štáty, aby do svojich pravidelných správ o zahraničnej politike zahrnuli medzinárodné kultúrne vzťahy;
 6. zdôrazňuje, že európska kultúra by mohla byť najlepšie zastúpená a identifikovaná prostredníctvom spoločnej a konsolidovanej reprezentácie EÚ na celom svete, ktorá by sa neobmedzovala len na prezentovanie rôznych individuálnych kultúr členských štátov EÚ alebo skupiny týchto kultúr;
 7. víta zriaďovanie kontaktných miest pri delegáciách EÚ, rozvoj platformy pre kultúrne vzťahy a spoločné vykonávanie programov, ktoré umožňujú kultúrnym aktérom a verejným zainteresovaným stranám rozvíjať inovatívne nápady a konkrétne projekty, financovať kultúrne vzťahy a uľahčovať vytváranie sietí, ako aj vymieňať si odborné znalosti a najlepšie postupy;
 8. vyzýva ESVČ a Komisiu, aby posilnili spoluprácu medzi EÚ a tretími krajinami s cieľom chrániť kultúrne dedičstvo a bojovať proti nedovolenému obchodovaniu, rabovaniu a ničeniu kultúrnych statkov; naliehavo vyzýva ESVČ a Komisiu, aby podporili opatrenia členských štátov zamerané na navrátenie ukradnutých alebo rozkradnutých kultúrnych artefaktov na celom svete do krajín pôvodu alebo bývalým vlastníkom na základe prístupu založeného na dôkazoch a vzájomnom porozumení; vyzýva tretie krajiny, aby plne rešpektovali historický a kultúrny charakter kultúrnych pamiatok a symbolov, najmä tých, ktoré boli zaradené do zoznamu svetového dedičstva UNESCO;
 9. naliehavo vyzýva Radu, Komisiu a ESVČ, aby posilnili ochranu kultúrneho dedičstva v konfliktných oblastiach, napríklad poskytovaním núdzovej podpory na jeho zachovanie a zvážením zavedenia cielených sankcií voči jednotlivcom a subjektom zodpovedným za ničenie alebo vandalizáciu kultúrneho dedičstva, obchodovanie s ním alebo

falšovanie kultúrneho dedičstva ako dôležitého kroku na vytvorenie odstrašujúceho účinku a zabezpečenia zodpovednosti za takéto činy; vyzýva na začlenenie ochrany kultúrneho dedičstva do misií a operácií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) EÚ poskytovaním pomoci a odbornej prípravy miestnym partnerom pri riešení bezpečnostných výziev týkajúcich sa kultúrneho dedičstva;

10. zdôrazňuje, že je dôležité začleniť ochranu kultúrneho dedičstva do rôznych fáz konfliktov; vyzýva na systematickejšie zapojenie kultúrnych aktérov do spoločných analýz konfliktov v prípade krajín, ktoré sú ohrozené konfliktom alebo nestabilitou alebo ktoré konfliktu alebo nestabilite čelia; žiada, aby sa väčšia pozornosť venovala ochrane a zachovaniu kultúrneho dedičstva na všetkých mnohostranných fórach, a to aj po konfliktoch a krízach, pretože to môže pomôcť chrániť identitu, rozvíjať vzájomné porozumenie a vytvoriť základy pre udržateľnú obnovu, zmierenie a trvalý mier po skončení konfliktu;
11. zdôrazňuje potenciál medzinárodných kultúrnych vzťahov EÚ v boji proti dezinformáciám v tretích krajinách a zahraničnému zasahovaniu do EÚ a nepriateľským prejavom proti EÚ v neliberálnych a autoritárskych režimoch; vyzýva ESVČ, aby analyzovala výskyt a vplyv škodlivých štátnych aktérov v európskych medzinárodných kultúrnych vzťahoch, do ktorých je EÚ zapojená;
12. pripomína napríklad pokusy Číny vyvíjať tlak na múzeum v Nantes a cenzurovať ho v súvislosti s výstavou o Džingischánovi, ktorá bola pôvodne naplánovaná na rok 2020, alebo úlohu Konfuciových inštitútov, ktoré Číne umožňujú vykonávať prísnu kontrolu nad všetkými témami súvisiacimi s Čínou v oblasti výskumu a výučby, čo predstavuje porušenie ústavnej ochrany akademickej slobody a autonómie;
13. odsudzuje úmyselné ničenie kultúrnych pamiatok na Ukrajine v dôsledku nevyprovokovanej a nezákonnej ruskej útočnej vojny; oceňuje úsilie dobrovoľníkov, múzejných kurátorov a kultúrnych pracovníkov na Ukrajine, ako aj v členských štátoch EÚ o záchranu a ochranu umeleckých diel a artefaktov patriacich Ukrajine; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby podporili toto úsilie o zachovanie a obnovu zničených a poškodených kultúrnych pamiatok a aby spolupracovali s medzinárodnými inštitúciami s cieľom vyvinúť tlak na Rusko, aby vrátilo artefakty odcudzené z Ukrajiny;
14. odsudzuje pokračujúcu politiku Azerbajdžanu spočívajúcu v odstraňovaní a popieraní existencie arménskeho kultúrneho dedičstva v Náhornom Karabachu a jeho okolí, čo je v rozpore s medzinárodným právom a rozhodnutím Medzinárodného súdneho dvora zo 7. decembra 2021; okrem toho odsudzuje obnovenú agresiu Azerbajdžanu voči Arménsku, ktorá ďalej ohrozuje arménske kultúrne dedičstvo; vyzýva EÚ, aby aktívne vyvíjala tlak na Azerbajdžan, aby ukončil nepriateľské akcie a podieľal sa na úsilí o ochranu ohrozeného kultúrneho dedičstva v Náhornom Karabachu, najmä zavedením mechanizmov na uľahčenie vyšetrovacej misie UNESCO;
15. vyzýva turecké orgány, aby plne rešpektovali historický a kultúrny charakter kultúrnych a náboženských pamiatok a symbolov, najmä tých, ktoré boli zaradené do zoznamu svetového dedičstva UNESCO; vyzýva Turecko, aby v plnej miere dodržiavalo svoj medzinárodný záväzok chrániť pamiatky alevitského, kresťanského, arménskeho, pontského a židovského pôvodu;
16. zdôrazňuje, že je potrebné, aby bola EÚ v plnej miere prítomná na kultúrnych

podujatiach na celom svete, najmä na tých, ktoré majú globálny charakter, ako je svetová výstava EXPO; žiada, aby EÚ mohla usporiadať svetovú výstavu, ktorá by sa mohla konať v rôznych členských štátoch EÚ;

17. zdôrazňuje, že je potrebné posilniť spoluprácu v oblasti medzinárodných kultúrnych vzťahov medzi Komisiou a ESVČ so sieťou EUNIC, ako aj s podobne zmysľajúcimi partnermi a medzinárodnými organizáciami, ako je UNESCO, napríklad prostredníctvom pridelenia dodatočných finančných prostriedkov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa EÚ zamerala najmä na medzinárodné kultúrne vzťahy s Afrikou a Latinskou Amerikou a Karibikom, ako aj so západným Balkánom a s východným a južným susedstvom EÚ, pričom nezabudne ani na ostatných partnerov;
18. vyzýva ESVČ a Komisiu, aby ďalej posilňovali úlohu delegácií EÚ v medzinárodných kultúrnych vzťahoch EÚ a jej kontaktných miest s cieľom lepšie koordinovať kultúrny dosah a spoluprácu EÚ v partnerských krajinách, a to aj pridelením potrebných zdrojov, posilnením osobitných zručností kontaktných miest potrebných na plnenie ich povinností na najvyššej úrovni a vypracovaním prispôbeného zoznamu činností a programov v oblasti medzinárodných kultúrnych vzťahov, ktoré majú delegácie EÚ vykonávať s primeranými zdrojmi;
19. vyzýva, aby sa pre delegácie EÚ a iných aktérov EÚ vrátane siete EUNIC vypracovali stratégie založené na medzinárodných kultúrnych vzťahoch, ktoré uplatnia vo svojich vzťahoch s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, ako je UNESCO, Rada Európy, Interpol, Svetová colná organizácia a Medzinárodná rada múzeí; žiada, aby tieto stratégie zahŕňali európsku kultúrnu rozmanitosť vrátane regionálnych jazykov, ako aj opatrenia na podporu rešpektovania menšín a kultúrnej rozmanitosti na celom svete;
20. vyzýva EÚ, aby prostredníctvom nástrojov v rámci svojich vzdelávacích programov v partnerských krajinách investovala do mládežníckych organizácií a vzdelávacích inštitúcií a spolupracovala s nimi na zvyšovaní informovanosti a rozvoji potrebných zručností a znalostí na zachovanie kultúrneho dedičstva;
21. požaduje pridelenie potrebných rozpočtových a personálnych zdrojov na medzinárodné kultúrne vzťahy a kultúrnu diplomáciu EÚ s cieľom posilniť pôsobenie EÚ v tomto smere; vyzýva na zintenzívnenie kultúrnej spolupráce s miestnymi aktérmi vrátane verejných inštitúcií, organizácií občianskej spoločnosti a akademickej obce v tretích krajinách;
22. vyzýva ESVČ a Komisiu, aby zvažili, či je uskutočniteľné zaviesť osobitnú kapitolu pre medzinárodné kultúrne vzťahy v Nástroji susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa v rámci hodnotenia tohto nástroja v polovici trvania, a to aj pokiaľ ide o oživenie, ochranu, obnovu a podporu európskeho kultúrneho dedičstva a pokračovanie kultúrnych výmenných programov medzi EÚ a tretími krajinami v konfliktných situáciách;
23. vyzýva Komisiu, aby ďalej posilňovala medzinárodný rozmer programov EÚ (Erasmus, Horizont, osobitné programy delegácií, výmenné programy a globálny program pre riadiacich pracovníkov), poskytla primerané finančné zdroje a podporovala umelecké rezidencie EÚ; vyzýva na prehĺbenie spolupráce v rámci kultúrnych programov s podobne zmysľajúcimi partnermi, ako je Rada Európy a jej rozšírená čiastočná dohoda

o kultúrnych trasách, s cieľom upevniť kultúrne vzťahy s tretími krajinami a podporovať kultúrnu rozmanitosť a medzikultúrny dialóg; v tejto súvislosti pripomína, že programy EÚ v oblasti kultúry zohrávajú kľúčovú úlohu v boji proti dezinformáciám a zahraničnému zasahovaniu v tretích krajinách;

24. vyzýva na aktualizáciu spoločného oznámenia z roku 2016 s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy s cieľom vytvoriť súdržný trvalý štrukturálny a inštitucionálny rozmer EÚ a vypracovať a vykonávať zastrešujúcu dlhodobú stratégiu, ktorá by sa trvalo a horizontálne začlenila do súboru nástrojov vonkajšej činnosti EÚ.
25. požaduje vytvorenie vlastného autonómneho súboru nástrojov EÚ pre jej medzinárodné kultúrne vzťahy a kultúrnu diplomaciu, ktorý bude vychádzať zo skúseností a partnerstiev siete EUNIC a kultúrnych inštitútov členských štátov v zahraničí, pričom činnosti v oblasti kultúrnej diplomacie a medzinárodných kultúrnych vzťahov sa budú zameriavať na podujatia organizované v rámci kultúrnej spolupráce a spoločnej tvorby za aktívnej účasti občianskej spoločnosti a kultúrnych sektorov spoločností tretích krajín;
26. zdôrazňuje, že tento súbor nástrojov by mohol pomôcť propagovať európsku kultúru a spôsob života a poskytovať pomoc EÚ kultúrnym, kreatívnym a inovačným sektorom občianskej spoločnosti tretích krajín v oblasti budovania technických a materiálnych kapacít, ako aj finančnú podporu; zdôrazňuje, že tento súbor nástrojov by mal zahŕňať ochranu kultúrneho dedičstva vo vonkajšej činnosti EÚ vrátane ochrany kultúrneho dedičstva menších, podporu medzikultúrneho dialógu a udržateľný územný rozvoj menej známych kultúrnych turistických destinácií vytvorením iniciatívy „100 turistických lokalít EÚ“, ktorá by sa zameriavala na 100 zaujímavých miest zo všetkých členských štátov, a že tento súbor nástrojov by mal podporovať mobilitu umelcov a pracovníkov v kultúre medzi EÚ a tretími krajinami.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	13.10.2022
Výsledok záverečného hlasovania	+: 56 -: 3 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Anna Fotyga, Michael Gahler, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Jaak Madison, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Pedro Marques, Marisa Matias, Sven Mikser, Matjaž Nemeč, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Mounir Satouri, Dominik Tarczyński, Dragoş Tudorache, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Viola von Cramon-Taubadel, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Markéta Gregorová, Christophe Grudler, Evin Incir, Manolis Kefalogiannis, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, Sergey Lagodinsky, Pierfrancesco Majorino, Juozas Olekas, Tom Vandenkendelaere, Mick Wallace
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Asim Ademov, Bas Eickhout, Andrzej Halicki, Javier Moreno Sánchez, Piernicola Pedicini, Ramona Strugariu, Miguel Urbán Crespo, Juan Ignacio Zoido Álvarez

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

56	+
ECR	Anna Fotyga, Jacek Saryusz-Wolski, Dominik Tarczyński, Witold Jan Waszczykowski
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Asim Ademov, Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Lukas Mandl, Tom Vandenkendelaere, Isabel Wiseler-Lima, Juan Ignacio Zoido Álvarez, Željana Zovko
RENEW	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, Ramona Strugariu, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Evin Incir, Dietmar Köster, Pierfrancesco Majorino, Claudiu Manda, Pedro Marques, Sven Mikser, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemeč, Juozas Olekas, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Isabel Santos, Nacho Sánchez Amor
THE LEFT	Marisa Matias, Manu Pineda, Miguel Urbán Crespo, Mick Wallace
VERTS/ALE	Bas Eickhout, Markéta Gregorová, Sergey Lagodinsky, Piernicola Pedicini, Mounir Satouri, Viola von Cramon-Taubadel

3	-
NI	Kostas Papadakis
ECR	Charlie Weimers
ID	Thierry Mariani

2	0
ID	Jaak Madison, Harald Vilimsky

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

STANOVISKO VÝBORU PRE ROZVOJ

pre Výbor pre kultúru a vzdelávanie

k vykonávaniu Novej európskej stratégie pre kultúru a stratégie EÚ pre medzinárodné vzťahy v oblasti kultúry
(2022/2047(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Sabine Verheyen

NÁVRHY

Výbor pre rozvoj vyzýva Výbor pre kultúru a vzdelávanie, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže kultúra a prístup ku kultúre sú základom slobody a dodržiavania ľudských práv;
- B. keďže v Rímskej deklarácii ministrov kultúry skupiny G20 z roku 2021 sa všetky členské štáty zaviazali k opatreniam na ochranu ohrozeného kultúrneho dedičstva v krízových oblastiach a uznali veľký potenciál kultúrneho dedičstva pri podpore opatrení v oblasti klímy a udržateľného rozvoja;
- C. keďže kríza spôsobená ochorením COVID-19 ukázala, že kultúrne a kreatívne odvetvia, ktoré zvyčajne podporujú sociálnu súdržnosť, patria medzi najzraniteľnejšie odvetvia;
 1. opätovne potvrdzuje, že kultúra predstavuje kľúčový prvok ľudského rozvoja a hybnú silu udržateľného rozvoja, pričom je neoddeliteľnou súčasťou jeho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozmeru. pripomína, že kultúra môže vytvárať pracovné miesta, stimulovať rast a podporovať dlhodobé spoločenské zmeny a pokrok, čím prispieva k stabilite a udržateľnosti komunit a k posilňovaniu sociálnej súdržnosti; pripomína, že kultúra zohráva zásadnú úlohu pri vykonávaní záväzku Agendy 2030 OSN s cieľom zabezpečiť, aby sa na nikoho nezabudlo; požaduje, aby sa posilnil príspevok kultúrnych aktérov k udržateľnému rozvoju uznaním autorov, umelcov a kultúrnych a kreatívnych subjektov ako profesionálnych pracovníkov, zapojením do posilneného a inkluzívneho dialógu, profesijných sietí, výmen a partnerstiev viacerých zainteresovaných strán a podporou organizácií občianskej spoločnosti; zdôrazňuje, že trebs posilniť diplomatickú úlohu Európskej únie ako globálneho kultúrneho partnera v súlade so zámerom cieľov udržateľného rozvoja; zdôrazňuje, že výmeny mládeže, partnerstvá miest a odborné partnerstvá sú dôležité nástroje na podporu porozumenia medzi kultúrami a EÚ by ich mala vo svojej rozvojovej a zahraničnej politike podporovať; opätovne potvrdzuje, že treba uľahčiť medzinárodné výmeny, aby sa posilnili kultúrne vzťahy a odstránili prekážky mobility v odvetví kultúry;
 2. opakuje, že kultúra a kultúrne dedičstvo vrátane medzinárodnej kultúrnej spolupráce sú hybnou silou presadzovania hodnôt EÚ vrátane mieru, demokracie, právneho štátu, základných slobôd, ľudských práv a rodovej rovnosti, pričom EÚ, jej členským štátom a

partnerským krajinám ponúkajú príležitosť poučiť sa z kultúr, osvedčených postupov a know-how, stimulovať rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu a podporovať toleranciu, medzikultúrny a medzináboženský dialóg a vzájomné porozumenie;

3. zdôrazňuje, že osobám so zdravotným postihnutím, najmä v rozvojových krajinách, treba zabezpečiť prístup ku kultúre a vzdelávaniu, aby sa prelomil začarovaný kruh, ktorý spôsobuje zhoršenie sociálno-kultúrnych podmienok ich života;
4. víta začlenenie kultúry medzi intervenčné oblasti tematického programu Celosvetové verejné statky a problémy v rámci nariadenia o Nástroji susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) – Globálna Európa s cieľom podporovať udržateľný sociálny a hospodársky rozvoj a medzinárodnú kultúrnu spoluprácu a presadzovať iniciatívy zamerané kultúrnu rozmanitosť; víta príspevok nástroja NDICI – Globálna Európa k programu Erasmus+, najmä akcie zamerané na krajiny globálneho Juhu, ktoré nie sú zapojené do programu Erasmus+; vyzýva Komisiu a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby riadne sledovali stav vykonávania opatrení zahŕňajúcich medzinárodnú kultúrnu spoluprácu a výsledky dosiahnuté nástrojom NDICI – Globálna Európa a pravidelne o tom podávali správy Parlamentu, najmä v oblasti kultúry a vzdelávania, a to aj prostredníctvom polročného procesu kontroly (geopolitický dialóg na vysokej úrovni), výročných správ a dôkladného hodnotenia ukazovateľov výkonnosti;
5. naliehavo vyzýva Komisiu, aby v súčasných programoch v oblasti kultúry a vzdelávania poskytla primerané finančné prostriedky na medzinárodné kultúrne vzťahy, najmä tým, do geografického pridelenia rozpočtových prostriedkov aj do tematických programov nástroja NDICI zahrnie možnosť financovania kultúry; požaduje tiež primerané financovanie na ochranu, zachovanie a obnovu kultúrneho dedičstva v rámci nástroja NDICI – Globálna Európa, predovšetkým v oblastiach náchylných na konflikty a v regiónoch ohrozených prírodnými katastrofami a rizikami súvisiacimi so zmenou klímy; okrem tohto vyzýva partnerské krajiny, aby posilnili svoje kultúrne politiky; zdôrazňuje, že na to, aby boli vonkajšie činnosti EÚ v oblasti financovania kultúry udržateľné z dlhodobého hľadiska, treba, aby do nich boli úzko zapojení miestni partneri vrátane organizácií občianskej spoločnosti, programy boli primerané miestnej realite a pri realizácii a hodnotení projektov bolo náležité zohľadnené obdobie po skončení financovania;
6. zdôrazňuje, že EÚ má potenciál posilniť svoje medzinárodné partnerstvá v oblasti kultúrnej spolupráce prostredníctvom svojich najvzdialenejších regiónov a zámorských krajín a území, ktoré sa nachádzajú na geografickej, kultúrnej a jazykovej križovatke po celom svete; vyzýva EÚ, aby navrhla projekty medzinárodnej kultúrnej spolupráce zahŕňajúce najvzdialenejšie regióny a zámorské krajiny a územia s cieľom podporiť regionálnu integráciu a budovať nové partnerstvá s partnerskými krajinami;
7. zdôrazňuje, že treba chrániť kultúrnu rozmanitosť a podporovať ju ako podmienku plodného dialógu medzi krajinami a kultúrami; pripomína, že EÚ sa zaviazala prispievať k vykonávaniu Dohovoru o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO);
8. víta začlenenie osobitnej kapitoly venovanej kultúre do hlavy III (Ľudský a sociálny

rozvoj) navrhovanej dohody o partnerstve medzi EÚ a Organizáciou afrických, karibských a tichomorských štátov (OAKTŠ); zdôrazňuje, že spolupráca v tejto oblasti by sa mala zaoberať aj bojom proti obchodovaniu s kultúrnym dedičstvom a prispievať k úsiliu o zabezpečenie návratu, reštitúcie a ochrany kultúrnych diel a artefaktov; pripomína, že dohoda o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a CARIFORUM-om obsahuje samostatný protokol o kultúrnej spolupráci, ktorý zahŕňa ustanovenia o kultúrnych výmenách a dialógu; požaduje opatrenia preferenčného zaobchádzania, aby sa uľahčil tok kultúrneho tovaru a služieb a podporila sa mobilita umelcov z rozvojových krajín, ako sa vymedzuje v Dohovore UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov z roku 2005, s cieľom vytvoriť spravodlivé globálne kultúrne odvetvie; vyzýva na posilnenie kultúrnych programov, aby sa podnietili pracovné príležitosti, cestovný ruch, inkluzívny a udržateľný rast a sociálna súdržnosť s cieľom podporiť posilnenie postavenia mládeže a rodovú rovnosť, bojovať proti škodlivým sociálnym a rodovým normám a stereotypom, potierať všetky formy diskriminácie a podporovať kultúrne odvetvie, ktoré bolo hlboko zasiahnuté pandémiou ochorenia COVID-19, ako aj podporovať a presadzovať kultúrne práva v krajinách mimo EÚ vrátane slobody prejavu umelcov, novinárov a akademických pracovníkov a posilňovať slobodný dialóg a výmenu osvedčených postupov na medzinárodnej úrovni;

9. požaduje, aby sa vypracovali nové modely spolupráce medzi EÚ a rozvojovými krajinami, najmä s ich národnými kultúrnymi inštitúciami;
10. žiada, aby nadchádzajúci akčný plán pre mládež v rámci vonkajšej činnosti Európskej únie zahŕňal osobitné opatrenia a programy, ktoré prispievajú k tomu, že mladí ľudia v EÚ aj na globálnom Juhu budú vystavení iným kultúram a jazykom;
11. zdôrazňuje, že ochrana, zachovanie a obnova kultúrneho a prírodného dedičstva majú zásadný význam pri zabezpečení jeho odovzdania budúcim generáciám, najmä pre mladých ľudí; pripomína, že obnovou kultúrnych diel a artefaktov sa podporuje nielen rešpekt a vzájomné pochopenie hodnoty rôznych kultúr, ale aj mier, zmierenie a dialóg; nabáda EÚ a členské štáty, aby uľahčovali dialóg a vymieňali si najlepšie postupy v oblasti ochrany, zachovania a obnovy kultúrneho a prírodného dedičstva v rámci nariadenia o nástroji NDICI – Globálna Európa.
12. zdôrazňuje jedinečnú úlohu, ktorú zohrávajú pôvodné obyvateľstvo a miestne komunity žijúce na pôde svojich predkov popri prírode a voľne žijúcich živočíchoch a rastlinách pri ochrane a podpore kultúrneho a prírodného dedičstva, ako aj ich význam pri vykonávaní opatrení na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu; zdôrazňuje, že v rozvojových krajinách je ochrana menšinových a pôvodných jazykov nevyhnutná na zachovanie kultúrnej identity a dôstojnosti pôvodného obyvateľstva a na udržanie jeho tradičného dedičstva; žiada, aby nástroj NDICI – Globálna Európa poskytoval primerané finančné prostriedky na posilnenie ochrany kultúrneho a prírodného dedičstva, pokiaľ ide o práva pôvodného obyvateľstva a miestnych komunit vrátane pozemkových práv;
13. vyzýva, aby sa posilnila spolupráca medzi súkromným sektorom a verejnými subjektmi pri ochrane a zachovávaní kultúrneho dedičstva v partnerských krajinách; pripomína, že súkromný sektor prispieva k správe, financovaniu a ochrane kultúrnych pamiatok;

14. žiada, aby sa v akčnom pláne na boj proti nedovolenému obchodovaniu s kultúrnymi statkami na roky 2022 – 2025 rešpektovali, chránili a zohľadňovali záujmy rozvojových krajín, ktoré sú veľmi často okrádané o kultúrne dedičstvo v dôsledku konfliktov;
15. zdôrazňuje, že nedostatok náležitej infraštruktúry, odborných znalostí a vyškolených odborníkov môže byť prekážkou riadnej správy kultúrneho dedičstva a artefaktov;
16. zdôrazňuje význam výmeny myšlienok, informácií, umenia a iných aspektov kultúry medzi národmi a ich obyvateľmi s cieľom podporiť vzájomné porozumenie; pripomína, že populárna kultúra a umenie zohrávajú dôležitú úlohu pri vnímaní krajiny, národa alebo problému; zdôrazňuje úlohu kultúrnych diel z hľadiska vzájomného jazykového a cezhraničného porozumenia; zdôrazňuje, že kultúrne diela, ako sú filmy alebo literatúra, vytvárajú väzby medzi rôznymi kultúrami, a preto by sa mali podporovať medzinárodné koprodukcie;
17. vyzýva na začlenenie primeranej odbornej prípravy, výmeny poznatkov a najlepších postupov do iniciatív EÚ vrátane iniciatív na podporu vzdelávacích a výmenných programov.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	13. 10. 2022
Výsledok záverečného hlasovania	+: 19 -: 1 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Catherine Chabaud, Lefteris Christoforou, Antoni Comín i Oliveres, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alessandra Basso, Benoît Biteau, Caroline Roose
Náhradníci (článok 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	France Jamet, Pierre Karleskind, Ljudmila Novak, Christine Schneider

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

19	+
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Hildegard Bentele, Lefteris Christoforou, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Ljudmila Novak, Christine Schneider, Tomas Tobé
Renew	Catherine Chabaud, Pierre Karleskind
S&D	Eric Andrieu, Ilan De Basso, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Benoît Biteau, Pierrette Herzberger-Fofana, Caroline Roose

1	-
ID	France Jamet

1	0
ECR	Beata Kempa

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	14.11.2022
Výsledok záverečného hlasovania	+: 19 -: 4 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Tomasz Frankowski, Catherine Griset, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Isabella Adinolfi, João Albuquerque, Marcel Kolaja, Iuliu Winkler, Salima Yenbou
Náhradníci (článok 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Karen Melchior

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

19	+
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Iuliu Winkler
RENEW	Irena Joveva, Karen Melchior, Monica Semedo, Salima Yenbou
S&D	João Albuquerque, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio
THE LEFT	Niyazi Kizilyürek
VERTS/ALE	Marcel Kolaja

4	-
ECR	Andrey Slabakov
ID	Christine Anderson, Catherine Griset
NI	Andrea Bocskor

0	0

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania